Reg No. M. 3152.

జమీన్ రైతు

ప్రతి శుక్రవారము ప్రకటింపబడును

సంపుటం 5 సంచిక 24. | నెల్లూరు - 22-2-35 - శుక్రవారము. | సం॥చందా 4-0-0.

కొరడా దెబ్బలు.

(విమర్శకుడు)

రఘునాథరెడ్డిగారు వెనుక అసెంబ్లీ ఎలక్షనులో "కాంగ్రెసువారు రెడ్డినెవరినైనా పెట్టుంటే నేమంతా పనిచేసియుందుము" అన్నారట. మరి ఈసారెందుకో కాంగ్రెసువారు పెట్టిన రెడ్డికి పోటీగా తాను నిలబడడం? స్వార్థకాంక్షులకు సమయానికి తగ్గ సమాధానాలు కుదర్తవి గాని ప్రజలు ఈ బురిడీలకు లొంగుతారా?

* * *

మొన్న ఢిల్లీలో జరిగిన జమీందారుల కాన్ఫరెన్సు తీర్మానాలు వారి చిత్తవృత్తిని బట్టే ఉన్నాయి. ఉడుముభావ మాదిరి వెనక్కు నడిచే స్వభావము వీరిది. ఈ మహాసభకు బొబ్బిలి రాజాగారుకూడ పోతూ సయాం బియ్యాన్నిగూర్చి ఢిల్లీ దొరతనంతో మాట్లాడడానికి పోతున్నాడని రైతుల చెవులకు నిస్తంత్రీవార్త ద్వారా వినపడింది. ఎకరాకు 35/- లు గుంజి రైతును కూటికి గుడ్డకు దూరం చేసే ఈ ప్రభువు సయాంబియ్యం ఏ విట్లోబడితే వీరికేం? వెనుక వెంకటగిరి కుమారరాజాగారు ఆస్ట్రేలియాకు పోలో గుఱ్ఱాల కోసరం పోతుంటే అక్కడి పరిపాలనా విధాన్ని స్టడీచేయడానికి పోతున్నాడని పత్రికల్లో ప్రకటన చేయించారు. అలానేవుంది ఈ బొబ్బిలిరాజా ఢిల్లీప్రయాణ భేరీ నినాదం.

* * *

పిఠాపురము యువరాజుగారు వెనుక మాడరన్ రివ్యూలో జమీన్‌దార్ల భావి స్థితినిగూర్చి ఒక చక్కని వ్యాసం లిఖించి జమీందార్లందరిచేత పాడిపిస్పృతిని భయపడిపోయినట్లున్నది మళ్లీ నోరు మెదపలేపాపం! వీరి పరోపదేశ పాండిత్యం తన స్వంతరయితుల విషయంలో ఎందుకు ఉపయోగ పడటంలేదో? "తన పుత్రునివిద్య వెంపు .....తన పెరటిచెట్టుమందును" అన్నట్టు వృథా అయిందా? నష్టమొస్తుంది గనుక స్వంతవిషయాల్లో జోక్యమెందు కనుకున్నారా?

* * *

మదారిసు మల్లయ్యగారి మరణంతో ఖాళీపడ్డ సీటుకు రామదాసు పంతులుగారిని నియమిస్తే బాగుండేది. వెంకటాచలం శెట్టిగారికంటే ఏం తీసిపోరు. ఏమాత్రమైనా వీరికి అవకాశ మివ్వకుండడం అంత స్వారస్యం గాలేదు.

* * *

నెల్లూరు బ్యాంకి ఎలక్షన్

నెల్లూరు కోఆపరేటివ్ బ్యాంకి ఎలక్షను చిత్రంగానే జరిగింది. రెండు పక్షాలవారు లోపలెట్లున్నా ఏకముఖంగా పనిచేసింది ఈ యొక్క విషయంలోనే!

ఇందుకూరుపేట యూనియన్ నుండి కాకుటూరు సుందరరామిరెడ్డిగారు వచ్చియుండక పోయిన లోపం కంటియుండగనే; ప్రత్యక్షమైంది "వెనుక చింతించుట వెర్రితనము"

కోఆప్షన్ జరిగిన తక్షణమే కే. ల. రెడ్డిగారు ఏ. సి. రెడ్డిగారల రహస్య సంభాషణల అంతరార్థం ఇ. సి. మెంబర్ల ఎలక్షన్లో బైటబడ్డది.

ఏ మరత్తులేకనే కే. ల. రెడ్డిగారు ఈ పార్టీకి ఓటు చేస్తాడన్నమాట చివరలో మారిపోవటం ఎలక్షన్ జిత్తుల్లో చేరదనే అనుకుందామా?

ముత్తుకూరు యూనియన్లో డి. వి. ఆర్. చేత రాజీనామా పెట్టించిన రహస్యం ఇ. సి. మెంబర్ల ఎన్నికలో డైరెక్టర్లు 6 గురు కట్టుగట్టడంతో తేలిపోయింది.

దశయ్యకు ఆత్మీయులనుకొన్న ఏ. సి. రెడ్డి, సంజీవిశెట్టి, శంకరరెడ్డి వగైరాలు పదుగుపాటి రెడ్డిని ఇ. సి. కి తీసుకోవాలని కట్టుగట్టడం దశయ్యకు తెలియకపోయినా, లోకం నమ్మటంలేదు.

గోపాలరెడ్డి పార్టీ మైనార్టీలో ఉండాలనేదే దీనిరహస్యం. ఈప్లాను బి. ఆర్. గారిది.

ఎలెక్షన్లో అనుభవంలేని గోపాలరెడ్డిగారు దీన్ని చివరదాకా గమనించక పోవడం కాంగ్రెసువారి బోళాబాయి తనాన్ని ప్రకటిస్తుంది.

దశయ్య తన పలుకుబడిలో ఉండాలనుకొన్నాడు గోపాలయ్య. తన పలుకుబడిలో ఉండాలనుకొన్నాడు బి. ఆర్. ఆర్. చివరకు కౌన్సిలు అధ్యక్షుడి ప్లానే గెల్చింది. "కపట సూత్రధారి మురారి" అన్నట్లు జరిగింది.

ఈనాటకంలో ఏ. సి. రెడ్డి, కోదండరెడ్డి, పాత్రాభినయం కళంకితంగానే పరిసమాప్తమైంది. దీన్ని తీర్పునిలోటు పశ్చాత్తాపాన్ని అనుభవించిన దశయ్య నెత్తికి చుట్టడం న్యాయమే! ఏ. సి. రెడ్డిగారికి కారణాలు దొరకతవి గాని, కోదండరామిరెడ్డిగారి కేమిదొరకతవి? వీరిచర్య మాత్రం మనము వదలినా సింహపురి చరిత్రకారుడు సువర్ణాక్షరాలతో లిఖిస్తాడు భావ్యాభివృద్ధికి ఆటంకదాయకంగా.

ఉస్మాన్ సాహెబ్ గారిచేత నూతన భవనం తెరిపించాలనుకొన్న విశ్వనాథరావుగారు భగ్న మనోరథులైనారు. తానుండకపోయినా తనపార్టీ వార్ని గెలిపించాముగదా యన్న సంతోషం రేబాల సోదరునికి కల్గింది. 1935 లో గూడ మన జాతకం విజయ సూచకంగానే ఉందనుకొన్నాడు బి.ఆర్. గారు. మిత్రునిపని తీరింది చివరదాకా మెజార్టీతోనే ఉంటాడనుకొన్నాడు ఏ. సి. రెడ్డిగారు. ఏపార్టీ ఎట్లాపోతేనేం, తన ఉపాధ్యక్షస్థానం తనకు దక్కింది, ప్రజలేమనుకొంటేనేం అనే ఆనందం కల్గింది కోదండరామిరెడ్డిగారికి. అనుకున్నది అనుకున్నట్లు జరక్క విజయవంతంలో విషాదాంతం జొరపడ్డందుకు మనోసంకటం పాలైనారు నెల్లేటి రెడ్డి, గోపాలరెడ్డిగార్లు. తాను గెల్చానన్న సంతోషంకంటె మిత్రుల స్నేహము చిన్నబోయిందే అన్నభావం మనస్సులో మారిది దశయ్యకు. దేనుడు మన మాట మనకు దక్కించాడు ఎడిటరు శిష్యు దక్కిస్తాడో లేదోనని హృదయాందోళనంతో పగలు రాత్రులు గడుపుతున్నాడు అప్పారావుగారు. ఏ ప్రెసిడెంటు వచ్చినా మన పనికి మనకు విరామం లేదనుకొన్నారు బ్యాంకిస్టాఫ్. రెండు రోజులు దశయ్యగారి స్వప్నాల్లోనే ఈ కథ తీరిపోవడం విచారకరంగానే ఉండిపోయి నాటకానికి ఏ సంబంధంలేని ప్రేక్షక బృందానికి.

ఓం శాంతి శ్శాంతిః

—ఒక ప్రేక్షకుడు.

మదారిసు లోకలుబోర్డు, మున్సిపాల్టీల సవరణచట్టము కౌన్సిలులో ప్రవేశపెట్టబడింది. దీని ఉద్దేశం అన్నిజిల్లాలు ఒకమాటు ఎలక్షనుకు రాకుండా తమ యిష్టప్రకారం గూర్పింగు చేసి జస్టీసు రాజ్యాన్ని ప్రజలనెత్తిన ఇంకాకొంతకాలం రుద్దడానికి బొబ్బిలిదొర వేసినప్లాను. యీమధ్య ప్రభుత్వం విముఖంగా ఉందని ఆపినట్టు వదంతి పుట్టింది. కాని క్రొత్త యెన్నికల్లో జిల్లాబోర్డుల పెత్తనం జస్టీసుచేతుల్లో ఉండాలంటే యీలాటి కుంభకోణాలు ఎన్నో చెయ్యాలనిసమాధానం చెప్పి కాబోలు తిరుగా యీపట్టాన్ని దింపారు. దీని మూలాన ఈ సంవత్సరం ఎన్నికలు జరగాల్సిన నెల్లూరు వగయిరా జిల్లాలు 1937 వరకు నిదరతాయి. జస్టీసు పతాకాలు యిందుమూలాన జిల్లాబోర్డు భవనాలమీద యింకా కొంతకాలం ఎగిరి. కాంగ్రెసు ఆధిపత్యం వస్తుందనే భయము చేతనే బొబ్బిలిదొర యీ నానావిధాలానికి పూనుకుంటున్నాడు. కాని ఎంతకాలం యీ ఆటలు సాగిస్తాడో చూస్తాం!

నమ్ము, నమ్మకపో—

లండను పోస్టాఫీసులో దినివారి 3370 మూటలు మైలుటపా, అవరేజిమీద 11,500 సంచుల జాబులు పోతాయట. ఆఫీసులో 3500 మంది నౌకరులు కలరట.

* * *

భూమధ్య ప్రదేశమునుండి చంద్రునిమధ్య ప్రదేశానికి దూరము 238,857 మైళ్ళు.

* * *

ఇంగ్లండులోరాజు పార్లమెంటువారు ప్యాసుచేసినదాన్ని రద్దుచేయవచ్చు గాని గత 200 సంవత్సరాలలో ఒక మారైనను రద్దుచేయలేదు.

* * *

జరిగిన మహాసంగ్రామములో ఒక కోటిమంది చనిపోయిరి.

* * *

ప్రపంచములోకంతా చిన్నదై ½ మైలుపొడవు గల రైల్వేలైను వాటికన్ నగరమందు కలదు.

* * *

జర్మనీదేశములో కొయ్యనుండి చక్కెరతయారుచేయుచున్నారు.

* * *

సి. ఆర్. రెడ్డికి పోటీలేదా?

చిత్తూరు.

స్వ. విలేకరి ఫిబ్రవరి 21 తేది.

చిత్తూరు బై ఎలెక్షన్లో కాంగ్రెసు అభ్యర్థి కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారికి పోటీ వుండదనియు, వారికి పోటీగా నిలవ్వారనుకొన్న రఘునాథరెడ్డిగారు నిలువరనియు ఇచ్చట వదంతులు ప్రబలముగానున్నవి. రామలింగారెడ్డిగారికి బలం పూర్తిగా యున్నది. సి. రాజగోపాలాచారి, సాంబమూర్తి గారలు 27, 28 తేదీలలో ఈజిల్లాలో పనిచేయుటకు వస్తారట. 19 తేది రావలసిన గోపాలరెడ్డిగారు జ్వరంవల్ల రాలేకపోయిరట. తిరుత్తని, తిరుపతి, కాళహస్తి, చిత్తూరు ప్రాంతాలలో రామలింగారెడ్డిగారికే హెచ్చుబాగున్నది. సునాయాసముగా కాంగ్రెసు అభ్యర్థి గెలువగలరని ఇక్కడి వారికియాశ.

బొబ్బిలి: ఘోరపన్నులు

పండినపంట కిస్తులకు చాలకుండుట

రైతులమొరలు అరణ్యరోదనమగుట

యీ సంస్థానం అన్ని సంస్థానములకంటె పేష్కష్ చాలా తక్కువ. వీరికివచ్చు పన్నులు చాలాహెచ్చు. యీ విషయమెట్లు తెలియవచ్చినదనగా కవిటె ముఠాతో అడవరం గ్రామమ్తులు 21 మంది హైకోర్టులో చాలా ధనము వ్రయపడి 12 సంవత్సరములు ఘోరబాధల పాలై చివరకు 1934 సంలో సెటిల్ మెంటు అయినది కిస్తుల నిర్ణయములు లోకల్ పత్రికలో ప్రచురణ అయియున్నది. అడవరం 1802 లో రాయుడప్ప రంగారాయణం బహద్దూరువారి పరిపాలనలో నుండగా పేష్కష్ నిర్ణయింపబడిన ఆకాలములో అడవరమునకు చెల్లుచుండెడు పన్ను ధాన్యరూపమున చెల్లుచుండెను. స్న 1207 లో 110 గరిశెలు గల్లాయున్నా రు 27-8-0 నగదున్నా స్న 1208 లో 102 గరిశెలు గల్లాయున్నా రు 25-8-0 నగదున్నా స్న 1209 లో 94 గరిశెలు గల్లాయున్నా రు 23-8-0 నగదున్నా చెల్లుచుండెను. 3 ఫసలీలు యావరేజీ చేయగా 102 గరిశెలు గల్లాయున్నా రు 25-8-0 రొఖ్ఖం చెల్లుచుండెను. పేష్కష్ నిర్ణయించునప్పుడు గల్లామీద నిర్ణయించుటకు వీలుకేక నగదునకు మార్పుగా రు 1573-2-8 నగదుపైని పేష్కష్ నిర్ణయించినారు. రామరాయ 1908 సంవత్సరమునకు 180 గరిశెలకు పెరిగి కమ్యూటేషను ధావాలలో గ 1 కి రు 61-11-3 చొప్పున గల్లాకు నగదున్నా గడ్డి ఖరీదనిన్నీ హైకోర్టువారు తీర్పు చెప్పినారు. సంస్థానంవారు గరిశె నగదులని యిదివరకున్న నగదు కిస్తు రు 700 లు చిల్లర హైకోర్టువారు నిర్ణయించినది సంస్థానంవారు నిర్ణయించినది కలసి రు 8740-12-11. ఈ కిస్తులు నిర్ణయించుట మాడ ప్రపంచములో 1 ఆడదానికి ఒక భర్త వుండుట సహజము, 1 మగవానికి యిద్దరు భార్యలుండుట సహజము, కాని ఈ కవిటె ముఠా రైతులతో యిద్దరు మగలు కాపురము చేయుచున్నారనుటకు సందియములేదు. ఇందులో పెద్ద మగడు సంస్థానంవారు, చిన్న మగడు ప్రభుత్వమువారు. యిద్దరు మగలతో కాపురముచేయు భార్య ఎట్టి సుఖములనుభవించునో అట్టి సుఖములను యీ కవిటె ముఠా రైతులు అనుభవించుచున్నారు.

ఈ సంస్థానంవారు కిస్తులను పెంచడము గాక భూమినికూడా పెంచేశక్తి వీరియందు గలదు. అదెట్లనగా పేష్కష్ కట్టుకాలమునకు లెఖ్ఖ దాఖలావిస్తీర్ణం య 404; సంస్థానంవారి లెఖ్ఖ దాఖలా య 459-1; సర్వే లెఖ్ఖ దాఖలా య 330-46. బొబ్బిలి సంస్థానంవారు భూమిని పెంచుటయేగాక పాలించేశక్తి గూడ వీరియందు గలదు.

అడవరమునకు 2 మైళ్లు దూరమందుగల చినపుల్లి గ్రామ వాస్తవ్యులగు కుటుంబ పోషణార్థము చిరకాలమునుండి య 40 భూమిని యినాముగా అనుభవించుచుండ బొబ్బిలి సంస్థానంవారు ఆ భూములు కెమ్మెకాలాయిలీ అన్ని మా యిష్టమొచ్చిన కిస్తునిర్ణయించెదమని దావా చేయ మూడు వత్సరములు కమ్ములకు ధరించి రైతు నిలిచియుండుట వలన య 1 కి రు 15-12-0 చొప్పున రాజీనామా దాఖలుచేసిరి. య 40 భూములు కిష్టమైన వాగాలకే కాలువకల్ల సాగుబడి ఆవరణంలో 1 తరమని నిర్ణయించి రు 26-0-0 కిస్తు నిర్ణయించిన భూములకంటె రెండు రెట్లు పారకంతమైనవి. రు 26-0-0 లు కిస్తు విధించిన భూములు మురుగుకాలువలవల్ల సాగగుచుండుటచే ఎకరపంటకు 125 తూకములకు ప్రతి సంవత్సరము తప్పక ముంపును తగులుచుండును. రెండవ పంట చేయవీలులేకుండుటవల్ల ప్రతి సంవత్సరం ఎండ తగులుచుండును. ఈ విధముగా అడవరం రైతులు స్పెషల్ డిప్యూటీ ఆఫీసరువారితో విన్నవించుకొనగా అడవరం భూముల పారకంతములు నీటి పారుదలలు జలాధారముల యొక్క విషయములన్నియు బాగుగా తెలిసిన వారియొక్క మాటలయందు కన్నతల్లివలె నటించి మారుతల్లివలె కిస్తులు విధించిరి. రైతులకు సరస్వతీ ప్రసన్నం సంస్థానంవారికి లక్ష్మీ ప్రసన్నంగా నుండునట్లు సంస్థానంవారు సమర్థించిరి. సంస్థానం వారియొక్క చాకచక్యము చదువరులూహించుకొందురుగాక.

బొబ్బిలివారు పసుపు కుంకుమ కింద గా నియిచ్చిన సిరిపురం ప్రాప్తైలుగాను ప్రస్తుతం బొబ్బిలి రాజాగారి పినతండ్రిగారగు శ్రీ రామకృష్ణ రంగారావు బహద్దూరువారి స్వాధీనములో వున్న సిరిపురం లక్ష యాబదివేల రూపాయలు రాబడిగల తాలూకా పరిపాలన చేయుచున్నవారు రు 1 కి 0-5-4 లున్నా, సాని బకాయిలకు రు 1 కి రు 0-8-0 కొట్టివేశినట్లు ప్రజలు చెప్పుకొనుచున్నారు. సిరిపురం ఎస్టేటు యీ కవిటె ముఠా లోనిది. కవిటెముఠా కిస్తులకంటె సిరిపురం కిస్తులు చాలాతక్కువ. కవిటె రైతులు రు 1 కి రు 0-5-4 రిమిషన్ యివ్వించవలెనని ఎంత ప్రతిమాలిన యిచ్చునట్లు తోచదు. అతి బీదలగు రైతులపై సంస్థానం వారికున్న దయ తెలియుచున్నది. సంస్థానం వుద్యోగస్థులు రు 0-2-0 తో సామదాన భేద దండోపాయములతో సమర్థించుచున్నారు. రు 0-5-4 రిమిషను యివ్వించవలయునని కొందరు రైతులు కోరుచున్నారు. ముందెట్లు జరుగునో తెలియదు.

బొబ్బిలి సంస్థానంవారి పేరుచెప్పిన మాత్రమున శుక్లపక్ష చంద్రునివలె కిస్తులు దినదినాభివృద్ధియగుట నిస్సందేహము. పాలకొండ తాలూకా పాలకొండ సమీపమందుగల లోగిడె మొఖాసా గ్రామములు మల్లివీడు, వాటపాగు, అస్థలి, యీమూడు గ్రామములలో కొన్ని భూములు కొద్ది కాలముక్రిందట బొబ్బిలి వారికి విక్రయమైన వెంట క్రయమునకు పూర్వము గవర్నమెంటు కిస్తులవలె చెల్లుచుండెడు గ్రామములు అయ్యాన్ రేటు రు 8-0-0 గల గ్రామములు వీరి స్వాధీనములోనికి వచ్చిన తర్వాత ఆ గ్రామములలో తలత్రిప్పుదుగాడ్లను వారి స్వాధీనము చేసుకొని వారికి బదిన్యా పెత్తనం అనేతోకను తగిలించి ఆగ్రామ రైతులకు మూడు రు 25-0-0 యకరంకు రెట్లు పెంచినట్లు తెలియుచున్నది. యీ కవిటె ముఠాలో 100 కి 99 నిరాని పద్దులగుటవలననున్నా చదువుకొన్న వక్కడు సంస్థానంవారి కెనుపన్నలలో మెలగుచు వారి చెప్పు చేతలు లోనైనందున సంస్థానంవారికి త్రిలోకములో ఎదురు లేకుండా పాలించుచున్నారు.

కవిటె ముఠా రైతులకు ఎంతభూమి వున్నది, తామెంత కిస్తు చెల్లించుచున్నది, తాను సంస్థానమునకు ఎంత బాకి వున్నది ఎవ్వరికి తెలియదు. రైతులు దున్నపోతులవలె కష్టపడి పండించిన పంటంతయు కిస్తునకు చెల్లించి కూలిచేసుకొని గంజి అంబలి త్రాగుచు ప్రాణములను నిలబెట్టుకొనుచున్నారు. యింకె ఎన్నెన్నో కష్టము లనుభవించుచున్నారు.

—కవిటె రైతు.

బొబ్బిలి ఎస్టేటు

రు 600 లు శిస్తుగల పట్టాభూమి రు 200 లకు వేలంవేయబడుట

గుత్తావిల్లి గ్రామములో నె 17 రు పట్టాకు పిహాన చిలకయ్యఅనే ఆసామి రు 600 లు కిస్తు కట్టుచున్నాడు. అతనిపై ఒకరైతు రు 17 లకు డిక్రీపొంది సదరు పట్టాతాలూకు పంటలు జప్తు చేయించినాడు. ఈజప్తివుండగానే సంస్థానం వుద్యోగస్థులు గ్రామకరిణీన్యా అధికారులు కలసి పదియుంది సంస్థానం బంట్రోతులతో సదరు ఆస్తిని రు 600-0-0 ల కిస్తుకు జప్తిచేసినారు. పిమ్మట సదరు పట్టాదారుడు మిగులవీసతో డిక్రీదారుకు పయికంచెల్లించి రాజీపడెదననియు, రెవబోటి పిల్లలుగలవానిని వల్లుచేయుట గోడుచుట్టునైనని తొలగిపోటునియు, తమ బోటి సామంతులకు పాడిగాదనియు, యిప్పటికైనా భూమిలోపండిన పంటలు రు 200 లు కంటె యెక్కువకు రాదనియు, మిగతకిస్తుకు యిండ్లు వాకిళ్ళు తెగనమ్మి మీబాకీకను తీర్చుటకు గాను, మీనామోచ్చారణ చేసికొనుచూ, నేనిదే రంగూను పోవుచున్నాను బాబో అనుచు ఆపేద రయితు రాక్షకరుగుమల్లేక్కువా, వాడే రంగూను తొలపట్టెను. పిమ్మట డిక్రీదారుసదరు ఆస్తులను రు 200 లకు కోర్టుద్వారా వేలం వేయించెను. జప్తుఆస్తులు డిక్రీదారు అమ్మించుటచేత, చేయునదిలేక, సంస్థానం వుద్యోగస్థులు వారిమాట సాగినదికాదు గదాయను పట్టుదలతో దీనుడగు సదరు రయితు భూములను యిల్లును అమ్మించుటకు తగినసన్నాహములు జరుపుతున్నారు. రు 600-0-0 లు కిస్తుగల భూమి పంటలు రు 200-0-0 లుకే వచ్చినప్పుడు రయితుల జీవనము, పశువులు, ఋణములు, మొదలగు వాటికి ఆధారమెట్లుకీ గనుక ఓ భగవంతుడా! యిట్టి పేదల నిర్బంధములను, అధికారుల హడావిడులను, పెత్తనదారుల శక్తులను, భటుల భయంకర పరిచారములను భరించిచి మమ్మే వాటికి దరిచేర్చుమనో యని భగవంతుని రయితు మండలి చేతోళ్ళ ప్రార్థించుచున్నారు.

బొబ్బిలి జమీన్ రయితు.

డాక్టరు
యం. కె. కోరాగారి
దంత చికిత్సాలయము,
ట్రంకు రోడ్డు, నెల్లూరు.

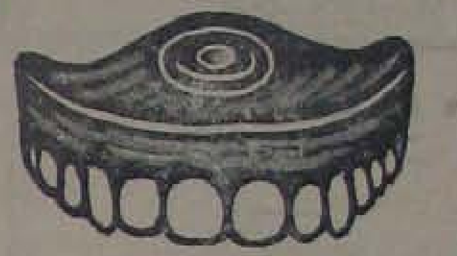

ఆహారమును బాగుగా నములుడు! జీర్ణశక్తిని పెంపొందించు కొనుడు! ఆరోగ్యమును పొందుడు! చెడిన, పూడిన దంతములను పూర్తిగాగాని, విడివిడిగా ఒక్కొక్కటిగాగాని కట్టించుకొని, సౌందర్యమును పొందుడు. యువకులుగండు!

సౌందర్యమే సౌఖ్యము.

దంతములసెట్టు గ్యారంటీ ఉపయోగము.

దంతములకు, చిగుళ్లకు సంబంధించిన అన్ని వ్యాధులలో మానలహాగ్యకోని చికిత్స పొందుడు. ఛార్జీలు సులభము. అందరకు అందుబాటుగా నుండును.

దీ స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా

ఇండస్ట్రియల్ అండ్ జనరలు అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

8, తంబుదాసువీధి, మదరాసు.

1933 అభివృద్ధిదశ.

నూతన వ్యాపారము రూ 17 లక్షలు.
చెల్లించిన క్లెయిములు ,, 2 లక్షలు.
సంవత్సరాదాయము ,, 3½ లక్షలు.

"కంపెనీ నిర్వహణ చాకచక్యమునకు కంపెనీ వారిని ప్రశంసింపక తప్పదు. ప్రస్తుతపు పాలసీదారులు రాబోవు పాలసీదారులు కంపెనీ పరిస్థితులకు గర్వించవలసిన అవకాశము కలదు" అని ఆక్చ్యుయరీ కె. బి. మాధవగారు ప్రశంసించియున్నారు.

ధారాళమైన కమీషను వేతనముపై పలుకుబడిగల ఏజంట్లు కావలెను.

యమ్. యస్. ఆర్. ఎ. గుప్త,
మేనేజింగు ఏజంటు

శ్రీ కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారి యుపన్యాసము.

(చిత్తూరు బై ఎలక్షను సందర్భమున ఈ నెల 11 తేదీ సాయంకాలము 6½ గంటలకు చంద్రగిరియందు పెద్దిరెడ్డివారి మునిరెడ్డిగారధ్యక్షత క్రింద జరిగిన మహాసభలో యిచ్చినది.)

కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు యుపన్యాసము నిచ్చుచు యీ క్రింద వివరించిన విషయములను గురించి విపులీకరించిరి.

జస్టిసుపక్షము - ఆ అభ్యర్థి

" ఇప్పుడుండిన కౌన్సిలు పళ్లినది. సంవత్సరమునకు ముందే అంతము కావలసిన కౌన్సిలును పూర్వైచి పూరుగాయుమచేసి తమ లాభమున్నైనదిదాకా చూచుచున్నారు. ఇట్టి పరిస్థితులలో కాంగ్రెసు 6 మాసముల క్రిందట రాంచీలో సమావేశమై శాసనసభలలో చొరబడుటకు తీర్మానము కావించిరి. ఈ తీర్మానము ఇతర పార్టీలలో అనగా ముఖ్యముగా జస్టిసుపార్టీ అందరిని వెడల కొట్టించి పదవుల నాకాంక్షించు జస్టీసు పార్టిలో కూడ ప్రతిధ్వనించెను. ఆపార్టీ వారలుకూడ తమ పుస్తకములలోనున్న బ్రాహ్మణ బహిష్కారమును తొలగించి ఒకవిధమైన వైరాగ్యమును చాటిరి. మానవజాతికి మూడు వైరాగ్యములున్నవి. పురాణ వైరాగ్యము, ప్రసవ వైరాగ్యము, శ్మశాన వైరాగ్యము. అదే మాదిరి జస్టిసుపార్టి శ్మశాన వైరాగ్యమును చాటినది. బలముతగ్గినను గుణము హెచ్చునను సామెతను సిద్ధాంతీకరించినది. కాని ఏమి ప్రయోజనము. బలమున్నపుడు కదా చేసియుండవలయును. మొన్న మొన్నటి అసెంబ్లీ ఎలక్షనులో ప్రజలందరును ఏకగ్రీవముగా తమ ధర్మమును చాటి తమకు కాంగ్రెసుపక్షమునందుండెడి ప్రీతిని వెల్లడిపరచి కాంగ్రెసునకు దిగ్విజయము చేకూర్చియుండగా జస్టిసుపార్టి మరల ఏల ఈ ఉపఎలెక్షనునకు అభ్యర్థిని నిలువబెట్టవలయును? ప్రజలేమి యంత మతిచెడినవారా? నిన్న యొక ధర్మమునకు సానుభూతినిచూపి తమకు కాంగ్రెసు నందుండెడి యౌదార్యమును వ్యక్తపరచి నేటికి దానిని మరతురా? దినమున కొక ధర్మము మారుచుండునా? ఇంత ఆలోచింపవలదా? తిరుచునాపల్లిలో ఒక యుప ఎలక్షను జరిగెను. మద్రాసునందును ఒక యుప ఎలెక్షను జరిగెను. దీనికి జస్టిసుపార్టీ అభ్యర్థుల నేల నిలువబెట్టలేదు? దొరకకయా? ధైర్యముచాలకయా? అక్కడ జస్టీసుపార్టీ పక్షమున నిలుచుటకు ఏరికిని మాధుర్యముగాని సాహసముగాని లేదు కాబోలును. యీ పరిస్థితులలో బొబ్బిలి రాజాగారు తెంకివద్దన్నను యీ యుప యెలక్షనులొకటి వెంబడి యొకటి బయలుదేరుచున్నవి. ప్రజలు మాపరమున్నారని జస్టీసు పార్టీ మంత్రులు చెప్పుకొనుచున్నారు. ఇందుచే గవర్నరుగారు యీ యుప యెలక్షనులకు మీ రెందులకు పోటీచేయలేదని వారి నడుగుచున్నారు. పాపము, ప్రధానమంత్రిగా నేమి చేయగలరు. అసెంబ్లీ యెలెక్షనులందు పూర్ణానుస్వారమైనది. ఈ యుపఎలక్షనులందు అర్ధానుస్వారమైనది. బొబ్బిలిరాజాగారు, మునుస్వామి నాయుడుగారికి చేసిన అపకారమునకు ప్రతీకారమునకుగా ఒక ఖాళీనిచేసి పెట్టిరి. మంత్రిగారు మానముపోవునని యీ సమయములో మన స్నేహితులగు రఘునాథరెడ్డిగారిని నిలిపిరి. ఆ రఘునాథరెడ్డిగారు కూడ ఈ యుపఎలక్షనులో అభ్యర్థిగా నిలుచుటకు తమకిష్టములేదనియు, బొబ్బిలి రాజాగారి ప్రోద్బలముచేతనే నిలిచితిననియు ఒక చిన్న రామాయణము చెప్పిరి. ఇంగ్లండునందు ఒకవాడుకగలదు. ప్రజలు తమ స్వేచ్ఛమీదనే తమ ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనవలయునుగాని, మంత్రులు ఈ ఎలక్షనులందు పాల్గొనరాదు. ఎలక్షనులందు మంత్రులు ఉపన్యాసము లివ్వరాదు. మీకు కాంగ్రెసునందు సంపూర్ణానురాగము భక్తి యున్నదని తెలిసియే బొబ్బిలిరాజావారు ఒక అభ్యర్థిని నిలుపుటకై తమరాజ్యాంగ వ్యవహారములను ఆపి చిత్తూరునకు పరుగెత్తివచ్చిరి. రఘునాథరెడ్డిగారు తాను రైతుబిడ్డననియు, రైతుల వ్యవహారములు బాగుగా నెరుగుదుననియు యీ కారణమే తాను అభ్యర్థిగా నిలుచుటకు చాలుననియు తమ కార్డునందు ముద్రించియుండిరి. ఒక ఎలక్షనునందు ప్రజల ప్రతినిధిపదవికి అభ్యర్థిగా నిలుచుటకు యీ యోగ్యతచాలినచో 30 కోట్ల స్థానములు కావలయును. ఏలయన హిందూదేశమందంతటను రైతుబిడ్డలే, అందరును రైతులే. రైతుల కష్టనిష్టూరాలు అందరును ఎరిగినవారే. వారి ఆదాయము తగ్గిన అందరి ఆదాయమును తగ్గును. వక్కీళ్లు, వ్యాపారము చేయువారు మొదలగువారందరును రైతుమీద ఆధారపడియుండువారే. వారందరును రైతుల కష్టనిష్టూరము లెరుంగుదురు. వ్యాధిగ్రస్తునియొక్క వ్యాధి బాధలు రోగికేగాక వైద్యునికిని తెలియుచున్నది. ఇంకొకమాట. తాను బొబ్బిలి రాజాయొక్క నిర్బంధముచే నిలుపబడితినే కాని నాకు యిష్టములేదని చెప్పియుండిరి. మీ పరము వంపబడు ప్రతినిధి ధైర్యస్థైర్యములు కలిగియుండవలయునా? లేదా? ఒకరి నిర్బంధముచేత నిలుపబడినమనిషి ఏమి ప్రయోజనము? ఏమి ధైర్యముతో మీ పరము వాదింపగలడో మీరే యోచింపుడు. రఘునాథరెడ్డిగారు యింత చెప్పిరే తాను జస్టిసుపార్టీ పక్షమున నిలువబడెదనని మాత్రము చెప్పుకొనలేదు. ఈ పార్టీ గంధము చాలా ఘాటు. ముక్కులు తట్టుకొనలేవు. ఒక స్నేహితుడు నాయొద్దకువచ్చి "అయ్యా మీ కాంగ్రెసు పార్టీలో చాలా మార్పులు చేసినారే. మీ రెందులకు జస్టిసుపార్టి పరముగా నిలువరా" దని యడిగిరి. నేను యిన్ని దినములు కాంగ్రెసు వాదినని చెప్పుకొనియుండి నేడు జస్టిసుపార్టీలో చేరిన ప్రతిజ్ఞాహానము హేళనచేయును. మరియు, ఏదో ముసలివారు నామీద వాత్సల్యముచేత నాకు ఓటుయిస్తానన్న పక్షమున వారి కుమారులుపోయి వారిని వెనుకకు లాగేస్తారు. ఇది స్థితి. అదిగాక దోమ ఏనుగుగొంతులో పోవడం సులభమా, లేక ఏనుగు దోమగొంతులో పోవడం సులభమా? ఒక చిన్నమాట. రైతులకు ఎక్కడచూచిన లడాయి యున్నది. మరియు ఈ జస్టిసుపార్టి జమీందారులపార్టి. రఘునాథరెడ్డిగారు రైతుబిడ్డ, జమీందారులపార్టీ. ఇది సంభవమా, సాధ్యమా, మీరు అంగీకరింతురా? ఇవంత బొబ్బిలి రాజాగారి ప్రతిష్ఠా? ఇటువంటి చాణిక్యము లెన్నియో పార్టీల నెన్నుకొను పక్షమున మనము ఈ విషయములను గమనించవలయును. ఏ పార్టీకి సదుద్దేశములున్నవో, ఏ పార్టీలవారిగా రైతులవిషయమై పాటుపడుచున్నవో, ఎవరు రైతులకు పరమమిత్రులో వారినివదలి రైతులకు శత్రువైన జమీందారులపక్షమున చేరుదురా? కాంగ్రెసు గుజరాతునందు రైతులకు చేసిన మేలును మరచితిరా. లేయాపు తోటలనుండు కూలీలకు చేసిన మేలును మరచితిరా. మన యీ ఆంధ్రదేశమునందు రైతుల పరముగా పాటుపడువారిని చూడుడు. గంజాముజిల్లా విశ్వనాధదాసు గారు, గుంటూరునందు రంగనాయకులు గారు, నెల్లూరునందు బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారును, కాంగ్రెసునందు చేరి రైతులపరముగా పనిచేయుచున్నారు. ముగ్గురిని చూచితిరా. ఒక కాపు, ఒక కమ్మ, ఒక రెడ్డి అందరును కాంగ్రెసే. కాంగ్రెసునకు జాతి మతభేదములులేవు. వెంకటగిరి కుమారరాజాగారు జస్టిసు పార్టీలో చేరినవారే. ఆయన రైతులకేమి సహాయముచేసిరి.

వోటర్ల బాధ్యత - కాంగ్రెసు

ఓట్లు ఇచ్చుటకు ముందు చూడవలసిన అవసరము లేదా? ముందు జాచినంత మాత్రమున మీ కోమార్తెల నిచ్చెదరా? యోగ్యతలను చూడరా? గుణమునుబట్టి యియ్యవలయునా? ముందు జాచెనని యివ్వవలయునా? ఇప్పటివరకు కౌన్సిలునకు రెండుమూర్ల ఆయుస్సు యీయబడినది. ఇంక ఆరు నెలలలో ఏడునెలలలో ఈ కౌన్సిలు ఆయుస్సు ముగిసిపోవుచున్నది. దానితరువాత సర్వత్ర ఎన్నికలు జరుగుచున్నవి. ఈ పరిస్థితులలో ఈ కౌన్సిలు కార్యక్రమముల నెరిగినవారు పోవుట మంచిదా లేక ఏమియు తెలియక "విద్యారంభం కరిష్యామి" అను నతడు పోవుట మంచిదా? పాతచెయ్యి మంచిదా కొత్తచెయ్యి మంచిదా? మీరు గమనింపవలసిన విషయములు, పార్టీయొక్క గుణదోషము, స్వభావము. ఎలక్షనులకు వచ్చినప్పుడు మీకు చెరువులు రోడ్డులు ఇచ్చెదమనియు మీరు అడిగిన వాటి కన్నిటికిని గంగెద్దువలె తలలాచిపోయి యేమి ప్రయోజనము. 100, 120 మెంబరులలో నేను ఒక్కడనే మీకు కైవల్య మిచ్చెదననుమాట నిరర్థకము. అయిన సంఘబలమే నిజమైన బలము. ఇటువంటి సమయమందు కక్షులే ముఖ్యములు కాన మనము వోట్లు నొసంగునపుడు గమనింపవలసిన విషయములివి. దేశమునకు పార్టీలు ఏమి చేసినవి? పార్టీలు ధైర్యవంతములా? పార్టీలలో చేరినవారు త్యాగము చేసినవారు కారా? పార్టీయొక్క చరిత్రము, సాంప్రదాయము, తత్త్వము, ఈ మూడువిషయములను మనము ముఖ్యముగా గమనింపవలయునే కాని పార్టీతోసల్పు విందులు కావు. విందులవలన ప్రయోజనములేదు. గుణములేదు. ఇటువంటి విందులవలన దేశమునందు గుంచినీరులు ముందుపరావు. మనకు అనగా ప్రజలకు కావలసినది జాతీయతా హక్కులుగాని, చిల్లర లేములు అవశ్యకములు. ప్రజలకు స్వపరిపాలనమనే హక్కు దొరికినయెడల చాలును. జాతీయతా హక్కులకొఱకు ప్రయాసపడు సంస్థ కాంగ్రెసు. మొన్న మొన్న మీరందరును అనంతశయనంగారికి ఓట్లనిచ్చి యాతని ఢిల్లీకి పంపితిరి. ఇకమీదట అనగా రాబోవు గవర్నమెంటునందు మనకీ హక్కుండదు. మనము మద్రాసునకు పంపిన మెంబర్లే అసెంబ్లీ మెంబర్లను ఎన్నుకొందురు. ఇందువలన ప్రజలకు అఖిలభారత దృష్టి మాయమగును. అన్ని విధములను రహస్యముగు బిల్లును పార్లమెంటునందు తయారు చేయుచున్నారు. ఇటువంటి క్లిష్టసమయమునందు మనము గొప్పనాయకులను నమ్మి పోవలయును. డా. ప్రా. క. ఇపోట్టను నాయకులందరును ఖండించినారు. మాదరేట్లు ఖండించినారు. లిబరల్సు ఖండించినారు. మహమ్మదీయులను కడకు కరాచియందు ఐదు మాసములక్రిందజరిగిన శ్రీ సమ్మేళనమందు కూడ నిరోధ్రాజ్యాంగ ప్రణాళిక అభావము అనిష్టము అని ఖండించిరి. తుదకు ఈ జస్టిసు పార్టీవారు ఈ ప్రణాళిక నామోదించిరి. అందరికోవ వేరు, ఈ జస్టిసు పార్టీ త్రోవ వేరు. దానికి ఒకచెడ త్రోవ గవర్నమెంటు త్రోవ. అయితే కాంగ్రెసు ప్రజలపరముగానే జాతీయతా హక్కులకొరకై పోరాడుచున్నది. కాంగ్రెసునకు బిరుదులుకాని పదవులుగాని గర్హములు తక్కువ లాభింపను. మీకు వోట్లను కాంగ్రెసు కోరెను.

చిత్తూరు బై ఎలక్షన్

వోటర్లకు విజ్ఞప్తి.

అర్థాయుష్కున మరణించిన శ్రీమునిస్వామి నాయుడుగారి శాసనసభాస్థానము తిరిగిపోటీకి సిద్ధమైనది. జగమెరిగిన బ్రాహ్మణుడని దగు కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు కాంగ్రెసుపక్షమున వారణాసి రఘునాథరెడ్డిగారు జస్టిస్ పక్షీ పరముగను రంగములోనికి దుమికిరి. రఘునాథరెడ్డిగారు జస్టిస్ పక్షాభ్యర్థియని తానువోటర్లకందజేయుచున్నదు మనవిలో ప్రకటించుకొనలేదు. ఇదియొకతంత్రము. వీరు చిన్నవయస్కులు నాలుగేండ్లనుండి జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారేకాని మండలములోని నాలుగుమూలల నెరిగినవారుకారు. ప్రజోపయోగమగు యే కార్యమును చేసినవారుకారు. ఇరవైనెలలుగానుండి తిరుపతి దేవస్థానం కమిటీమెంబరే! యెస్టేటు రైతులకు ఫలానామేలు చేసితినని కాని, చేయబూనితినని గాని చెప్పుకొంచి చెప్ప జాలరు. ఎస్టేటులో గొప్పరైతు ప్రముఖుల చెంతచేరి కష్టసుఖములప్రితిమెయి తెలిసికొన్నవారునుకారు. ఇక ఏప్రిల్ రెండవ తారీఖులోగ యీ రైతుబిడ్డయా యెస్టేటురైతులకు చేయగల మేలు యేదియులేదు. చేయజాలడుకూడాను.

రైతు బాంధవుడగు, నాయుడుగారిచావుతో జస్టిస్‌పార్టీ స్థిరముగా మునిగినట్లే. అది జమీందారీ మూకకు నిలయము. అందు రైతునాయకులకు చోటేలేదు.

అట్టినాయకులకువుండిన యే కొద్దిగొప్ప పలుకుబడియో శ్రీ నాయుడుగారితో యంత్యమైనది.

శ్రీ బొబ్బిలి దొరగారుకాని, తిరుపతి దేవస్థానం కమిటీవారుకాని, శ్రీ కమిషనరువారినిగాని వారిపాలకవర్గమునుకాని యీదౌర్భాగ్యపు యెన్నికలలో దిగింపకుండుట యెస్టేటుకు, రైతువర్గమునకు చాల శ్రేయస్సు. వీరు దిగినను రైతులు వీరిపలుకేల వినరు.

ఇదియేమొ యావద్భారతదేశపరమస్యకు గురియైన యెలక్షన్ రఘునాథరెడ్డిగారు బోర్డు అధ్యక్షతలో తృప్తిపడి, యికమీదట రైతుసేవకుడనని యనిపించుకొనుట శ్రేయస్సు. వారే వారి దగ్గర యనుచరులుకాని, ప్రధానమంత్రిగారుకాని, వీరిపదవుప్రతిష్ఠలను ముగింప తలచుకొన్నారా యని పామరప్రజలు సయితం గుసగుసలాడుచున్నారు.

వోటరులారా! మీరును యిదియన్ని పరీక్షయే. శ్రీయుత కట్టమంచిరెడ్డిగారికే విజయము చేకూర్తురు. ఈ రాజధాని బ్రాహ్మణేతర సమస్యకు పుట్టినయిల్లు. వేర్వేరు కారణాలతో యీసమస్య యింకాచాలాకాలమువుండి తీరును. కాంగ్రెసునకును యీ కఠిన సమస్యకును మధ్య దీర్ఘోరాత్తైతే నాయకత్వంవహించి సర్వజన లభ్యులని పేరెన్నికగాంచువారగు సి. ఆర్. రెడ్డిగారికే మనవి.

—తిరుపతి జమీన్ రైతు.

రెడ్డి ఉబ్బసనివారిణి.

1/4 తోలా కట్టింపు జలముచేర్చి సేవించిన ఉబ్బస దగ్గును తక్షణమే హరించి ప్రాణమునకు సుఖమును, మనస్సునకు ఆనందమును, దేహమునకు ఆరోగ్యమును కలిగించును.

1/2 తోలా రు 2-4-0

1/4 తోలా రు 1-4-0

జి. మునికల రెడ్డి
ప్రొప్రైటరు.

శ్రీ చె. జి. రెడ్డి ఫార్మసూటికల్ వర్క్సు, పొద్దుటూరు.

చందాదారులారా?

——

చందా ధనము చెల్లించమని కోరుట మాకెట్లా మామూలైనదో ఉదాసీనం వహించడం తమకు గూడ అట్లనే మామూలైనది. దయయుంచి కష్టసాధ్యమగు ఈపత్రికా వ్యవసాయమున తమ అందరి సాయమవసరమనియెంచి చందా ధనమొసంగి మాకు చేయూత నిత్తురని ప్రార్థించుచున్నాము.

మేనేజరు.

జమీన్ రైతు
శుక్రవారము.
22-2-1935

చిత్తూరు బై ఎలెక్షన్.

చిత్తూరు జిల్లాలో నాయుడుగారి అస్తమయముతో ఖాళీబడిన శాసనసభా సభ్యత్వమునకు ఉపఎన్నికలు ఏప్రిలు 2 తేదిన జరుగునని ప్రకటింప బడినది. కాంగ్రెసువారు నిరుపమాన ప్రతిభాశాలురగు కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిని అభ్యర్థిగా నిర్ణయించిరి. తరువాత జస్టీసువారు తమనాయకుడగు వారణాసి రఘునాథరెడ్డిగారిని పోటీగానిలువబెట్టిరి. కాంగ్రెసుపార్టీ ప్రజలకొరకు 50 సం॥ లుగా సర్వకష్టములుబడి ఎంతటిత్యాగమునకైనను సిద్ధపడి పోరాడుచున్నయది. ఇక జస్టీసు పార్టీయన్ననో బ్రాహ్మణ దూషణలతో ప్రారంభింపబడి, ఉద్యోగ పిపాసాకాంక్షితులగు కొలదిమంది స్వార్థపరులచే వలపింపబడి, చివరకు ఆషాడభూతులగు జమీందారుల చేతులలోబడి కేవలము స్వార్థపరులకు నిలయమై, పేరుజెప్పుకొన్నను దేశములో ఉప్పునీళ్ళు బుట్టని స్థితికప్పుడినది. పోటీ చేయు వ్యక్తుల గూర్చిగూడ ఒకించుక విమర్శింతము. కాంగ్రెసు రెడ్డి, విదేశములయందు ఉన్నతవిద్యనభ్యసించి అతీత విద్యాపారంగతుడని ఉభయ దేశములందును పేరెన్నికగాంచి కొంతకాలము మైసూరు ప్రభుత్వమున ఉన్నత విద్యాశాఖాధికారిగా పనిజేసి తరువాత మద్రాసు శాసనసభలో వ్యతిరేకపక్షమునుండి పానుగంటి రామారాయనింగారిని గడగడలాడించి, ఆంధ్రవిశ్వకళాపరిషత్తునకు వైస్‌చాన్సలరుగానుండి దానిని తీర్చి దిద్ది, కాంగ్రెసువారికిని, ప్రభుత్వమునకును జరుగు తీవ్రపోరాటములో తాను ఓర్చుకొని ప్రభుత్వపు చేతిక్రింద యుండజాలక తనఅసమ్మతిని తెలిపి నెలకు రెండువేలరూపాయల వేతనమును దేశముకొరకు కాలదన్ని వెలిబడి దేశమున కీర్తిప్రతిష్టల సంపాదించిన మేధావి. ఇక జస్టీసు రెడ్డిగారన్ననో, ప్రజారంజకత గోల్పోయిన జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు పదవిచేతను, దమ్మిడీయెత్తు పనిచేయని దేవాలయ కమిటీమెంబరు గౌరవముచేతను, సార్థకతలేమిచే వెలుపలి ప్రపంచమునకు కొలఁగాని ధనవంతుడను పేరుప్రఖ్యాతుల చేతను నరింపబడిన సామాన్యరైతుబిడ్డ. ఇక ఓటరుల కర్తవ్యమేమిటో సులభముగా గ్రహింప వచ్చును. రఘునాథరెడ్డిగారి విజ్ఞప్తిలో తానురైతుబిడ్డనని చెప్పుకొన్నాడు. దానికిసరియగు జవాబురామలింగారెడ్డిగారే యొసంగియున్నారు. అదటుండంచి రఘునాథరెడ్డిగారి జస్టీసు పార్టీ రైతులకు చిన్నమెత్తుపనిజేసి ఎరుగదుఃగదా అపకారము చేయుటకైనను వెనుదీసిన పాపమునబోలేదు. మద్రాసు రాష్ట్రములో 3 వంతు నాక్రమించిన జమీన్ రైతులకు ఈపార్టీవారు చేయు ద్రోహములు ఇంతింతయని చెప్పుటకు వీలుగాదు. నేటిజస్టీసుపార్టీ యన్న ప్రజాద్రోహులగు జమీందారుల కుట్రాశిబిరము. బీదరయితుల నోళ్ళుగొట్టి ధనబలిమిచేతను, తమచేతిక్రింది రైతుల గొంతులు నొక్కి నిర్బంధములచేతను ఓట్లు తీసుకొని రైతుప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకు అడ్డుపడి చెప్పుకొనుట సిగ్గైనను లేక తామే రైతు ప్రతినిధులమంటూ శాసనసభలదూరి రైతుకార్యముల కన్ని విధముల అడ్డుపడుచున్నారు. జమీన్ రైతులకు కొంతవరకైన ఊపిరి బుచ్చుకొనుటకు అవకాశమునిచ్చు "ఎస్టేట్సు ల్యాండు అక్టుసవరణబిల్లు" నొకదానిని సామివెంకటాచలము శెట్టిగారు శాసనసభకు తేగా దానిని సాంప్రదాయ విరుద్ధముగా ప్రవేశపెట్టనివ్వకుండా సైతము ప్రథమములోనే తిరస్కరించి విద్రోహమొనర్చిరి. జమీన్ రైతునాయకులతో సంప్రతించి రాజీగా కొన్ని ప్రాథమిక యిబ్బందుల తీర్తుమని గుజగుజ జరిపి మాటలు నష్టపడినప్పుడు శిస్తు రిమీషను నిచ్చుట, పశువులమేత, వ్యవసాయపు కార్యముల నిమిత్తము అడవులలో ప్రత్యేకించుటకొప్పుకొనియు, దానినివిడనాడిరి. ప్రభుత్వమువారు 20 సం॥ గా ఇదిగో అదిగో యని కాలయాపన చేయుచుండిన ఎస్టేటు ల్యాండు అక్టుసవరణ బిల్లును తమపక్షబలము జూచుకొని పైకి తెచ్చుకొని వెనక ఏమి కొంపమునుగునోయని రైతులకు సరియగు ప్రాతినిధ్యములేని ఈ శాసనసభలోనే తాముకోరినట్లు సవరించుకొనిరి. గవర్నమెంటు గ్రామాకుల శిస్తురేట్ల నొప్పున తాము సవరించుకొనుటకు ఒప్పుకొనక పార్టీకి ప్రధాననాయకుడగు బొబ్బిలిదొరే తన రైతులను బెట్టుబాధలు పత్రికాపాఠకులకు విదితమే! ఇకగవర్నమెంటు రైతులకైనను ఏదు ఏ స మెత్తు మేలుచేసిరాయన్న కలలోనివార్త. మొన్ననే శిస్తు రిమీషను విషయములో శాసనసభలో పార్టీప్రధాననాయకుడు ప్రజలకు వ్యతిరేకముగా ఓటుచేసెను. పార్టీపోషకులలో నొకరగు వెంకటగిరి మహారాజా గారుగూడ ప్రభుత్వపక్షముననే ఓటు చేసిరి. వారిపుత్రులు కుమారరాజా గారు పితృ సహితముగా సమయానికి మొగముతప్పించిరి. చూచితిరా జస్టీసు పార్టీవారి రైతు అభిమానము. పోనీ ఇంతటనైనా వదలిరా? ప్రభుత్వమువారొసగు సంస్కరణలలో సైతము వీరడ్డుకాలు వేసిరి. సైమన్ రిపోర్టులోను, శ్వేతపత్రములోను లేని రెండవశాసనసభకు సృష్టికర్తలు వీరే! ఆంధ్రరాష్ట్ర అంగవైకల్య ఒరిస్సా రాష్ట్ర నిర్మాతలు ఈపార్టీ పురుషులే! ఇకవీరుచేయని అపకారము ప్రజలకేమైనా కద్దాయని విమర్శింప వలెనేకాని అన్యముకాదు. లోకాపకార కంటకధురీణ బొబ్బిలి దివాణ నియుక్త రఘునాథరెడ్డిగారు రైతుబిడ్డనని చెప్పుకొనుట హాస్యాస్పదము. ఇంకను ఈపార్టీవారి మాటలు నమ్ము ఛాందసులెవరైనాగలరా? కుక్షింభరుడైన స్వార్థపరుడుదక్క. ఒకానొక విలేఖరి రఘునాథరెడ్డిగారి దేవాలయ కమిటీ మెంబరుపదవినిజూపి తిరుత్తని జమీన్ రైతుల వలపించుచున్నాడు. అది కేవలభ్రమ. రెడ్డిగారు దేవాలయ కమిటిమెంబరుగా బొబ్బిలి దివాణముచే నియోగింపబడి 2 సం॥ లగుచున్నదే జమీన్ రైతులగూర్చి వీరు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానము లేమిటి? చేయించిన సౌకర్యములేమిటి? అట్లుగాదు వారికి ఓటివ్వకుండిన చెరుపు చేయుదురంటిరా? అట్టిఉత్తమనాయకుడు ప్రజాప్రతినిధియనుటకే అర్హుడు కాజాలడు. ఓటరులు ఈవిషయము లన్నియు, మొన్నటి అసెంబ్లీ ఎలెక్షనునందే గ్రహించియున్నారు. కావున ఈపార్టీవారి కాసులు ఈజిల్లాలో చెల్లవనిరూఢిగా నమ్మవచ్చును. ఈ ఎలెక్షను కేవలము పక్షస్పర్థము రాబడినదని ఇరుపక్షులవారును తలచుట సహజమే! దీనిలో ఓటమి ముందురాబోవు ఎన్నికలకు దెబ్బ. కావున ఇరువాగులవారును యుద్ధభూమికి తమ తమ పక్షబలముతో సిద్ధపడుట అవసరము. జస్టీసు వారికి చివర దినాలలో రావణాసురునికిగల దైవబలమేకలదు. కాంగ్రెసువారికి నాటి వానరబలమునకుగల దైవబలమే గలదు. కావున ఈ మహా యుద్ధమున కాంగ్రెసు వారికి ఎల్లరి సాయమును అత్యంతావసరము. ఆంధ్రులు అన్నిదిక్కులనుండియు చిత్తూరు శిబిరమునకు అవసరసహాయ సంపత్తినొసగి కాంగ్రెసు నాయకుడగు రామలింగారెడ్డిగారిని గెలిపించుట ముఖ్యావసరమని ఓటరులనేగాక ప్రజాసామాన్యము నందరినిగూడ కోరుచున్నాము.

కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారి ప్రశంస.

స్వచ్ఛంద బలవ దుజ్వల వీర్యవంతమై మెరుగు నాంగ్లేయ సాహిత్య పటిమ
రసిక సంవరణ లాలసరీతి కరిగిపోయెడి మధురాంధ్ర సాహిత్య కాంతి
చందనద్రుమ సువాసన గుబాళింప నలకుపోల్కి కెరలు దుర్దాంత రచన
నలుసులు రాకుండ ననల తేనియ దీసి ద్రావి త్రావించు దార్శనికునొడువు
మేళనంబాయె నీయందరాళ కుంత
లములు మన ఆంధ్రవేణీ బంధమును బోలి
త్రోవ లరసెడి కవి కుమారులకు నీవు
తోడుగావలె రామలింగా వతంస॥

— రాయప్రోలు సుబ్బారావు.

——

చల్లపల్లి ఎస్టేటు రైతులకు

——

చల్లపల్లి రాజాగారు కృష్ణాపత్రికకు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

ఇటీవల కృష్ణాపత్రికలో మా ఎస్టేటు దివాన్‌గారి పాలనగూర్చి గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్యచౌదరిగారు వ్రాసిన వ్యాసములను చూచితిని. ఆ వ్యాసములలో మా ఎస్టేటు ఆదాయ వ్యయముల అంకెలున్ను, ఇతర విషయముల విమర్శనయు సరి అయినవికావు. దివానుగారు యే వ్యయము చేసినను మాసంప్రదింపుతో చేసియుండిరిగాని, స్వతంత్రించి చేసియుండలేదు. మా ఎస్టేటు రైతులకు ఏమైనా యిబ్బంది యున్నయెడల మావద్దకువచ్చి పాకిబ్యముగా ఎఱుకపర్చిన విచారించుటకు ఎప్పుడును సిద్ధముగ నున్నాము.

——

మద్రాసు బై ఎలెక్షన్.

కీ॥ శే॥ డా॥ మల్లయగారి స్థానే ఖాళీపడిన స్థానమునకు నామినేషనులు మార్చి 3 వ తేదిన, పరిశీలన 4 వ తేదిన, పోలింగు ఏప్రెలు 9 వ తేదిన జరుగును.

రైతు సంఘము

యధార్థవాదికి సమాధానం

యధార్థవాదిగారూ! అనవసరంగా ప్రయాసపడి తేదీ తెలుసుకోకుండా పాపం పండేగవారు ప్రజాసేవ కోసరం వస్తుండాల్సొచ్చినందులకు విచారం. మీకు దినపత్రికలు చూచే అలవాటుందా! జనవరి 7వ తేది ఆంధ్రపత్రికలో గుంటూరుజిల్లా రైతుసంఘము యొక్క కార్యనిర్వాహక వర్గసభ జరుగుతుందని పడిన వివరాలను తెలుసుకుందాం అని ఆలోచించారా మీ ఆపత్యవార్తలు వ్రాయడానికిముందు. ఆ తేదీ ఆంధ్రపత్రికలో 15వ తేదీ జరుగుతుందని పడలేదా? అయినా సభ్యులందరికీ 15వ తేదీన జరుగుతుందని ప్రత్యేకంగా, ఆహ్వానాలు పంపబడ్డాయే! తమరుకూడా ఒక సభ్యులయితే, చూచుకోవడంలో పొరపాటులేకుంటే 15వ తేదీనే రావలసిందే! అయినా "చుంయి" అంటే కమ్మకుచే పోలీసు పురోగాములైనా 15వ తేదీనే వచ్చి చివరకు వుండి వెళ్ళారే! తమరేలా ఇంత పొరపాటుపడ్డారో. పండేగరోజున పప్పన్నం తినాల్సిందిపోయి, పాపం పొరుగింటి పంచలో కూర్చుని కాలంగడిపి, ఆ తరుణావేళంతో ఏ గుగ్గిలం సుబ్బయ్య కొట్టుకోవెళ్లి ఒక కానీ కాగితాలుతెచ్చి ఖరాబుచేశారే! ఏదో పొరపడ్డారు, అయిపోయింది. నిజం వ్రాస్తున్నాను. తెలుసుకోండి.

వైఆంధ్రపత్రిక ప్రకటనవల్ల తేదీని గురించిన మీ యధార్థవాదం తెల్లమయిందా? అయితే ఒకే తేదీన వెలువడిన ఆంధ్రపత్రిక అన్ని కాపీలలోను ఒకే విధంగా అచ్చుపడుతుంది గదండి.

ఎందుకంటే ఒకవేళ తమరు చూచిన ఆంధ్రపత్రికలో (అసలు చూచివుంటే) 14-వ తేదీన పడిందేమోనని, ఒకవేళ అట్లాపడినా అదివారప్పగాదంటోయి. ఇక మీటింగువిషయం వ్రాస్తాను. రయితుసంఘసభ తేదిలా గాక కొంచెం శ్రద్ధగా చదువండి. హాజరైన సభ్యులలో కొంతమంది పేర్లనిస్తున్నాను మచ్చుకు. కావాలంటే వ్రాసికనుక్కోండి. శ్రీయుతులు పాటిబండ్ల సీతారామయ్య (అధ్యక్షులు), ఘంటిపాళ్ళ కోటయ్య (సంయుక్తకార్యదర్శి) వాశిరెడ్డి శివలింగయ్య ఆలపాటి సూర్యనారాయణగార్లు నాలుగుముక్కాలు మూడణాలు ఖర్చుపెట్టండి. ప్రజాసేవకులగా మీరు, వెనుదీయ రనుకుంటాను. నావద్దకు వస్తే రికార్డురూపకంగా నిరూపించగలను. రాకుండ యదార్థ పరిస్థితులను తెలియపరచడమే మీ ఆశయమయితే యెప్పుడయినా తిరిగి చూచుకొరండి. సభావివరాలు పడ్డాయిగదా ఆంధ్రపత్రికలో అవి సరిగా చూడలేదుగదా? అందులో సభ 15వ తేదీన జరిగిందని వ్రాయబడిందే! ఇంకా తప్పులు దిద్దుకోలేకపోయ్యారా! పత్రికా ప్రపంచంలో తమకింకా అనుభవం లేదనుకుంటాను. మీటింగువిషయం యిది చాలుగా. మీరేవో జిల్లాబోర్డువిషయాలు వ్రాశారే. రెండుముక్కల్లో ముగిస్తాను.

అంతా బాగానేవుంది కానీండీ గుమ్మడికాయలదొంగ యెవరంటే భుజాలు తడుముకుంటారెందుకండీ! కాంగ్రెసువారు స్థానిక సంస్థలయొక్కకలలోకూడా జోక్యం కలుగజేసుకుంటున్నారుగదా. ప్రత్యేకంగా వ్యక్తులు తంటాలు పడవలసిన అవస్థ ఎందుకండీ? అయినా మీకేమన్నా అలాంటి ఆశలున్నయా? ఉంటే యదార్థవాదికంటే, వ్యతిరేకపక్ష కాంగ్రెసువారి కావుండావుంకు తప్పక కాంగ్రెసు వాదులుకండి. పరే

గాదండి, యిదేంవ్రాతలు? వ్రాతకోతల్లో రైతుల మోసగించాలని. ప్రయత్నిస్తున్న మీకుచిన్న సలహా నిస్తున్నా. ఈలాంటిప్రచారం ప్రజలకేం ప్రయోజనం లేదు కానీండి ప్రభుత్వానికియాత్రం బలేలాభం. మీకు తప్పకుండా గుంత్రిపదవులొస్తయి. లేకపోతే తగిలించుకునే దానికి రావుబహద్దూర్లన్నా వస్తాయి. అయినా యితరులనుజూచి నిరాశజెందకండి. బ్రూక్సుగారి ప్రయత్నాలను గమనించండి. మీరు నిజంగా సేవచేయదలచుకుంటే రాయలసీమలో కాటకంవచ్చి కటకటలుబడుతున్నారు. పశువులు మాడుతున్నాయి. కాస్తధనం, ధాన్యం, గడ్డి వసూలుచేయండి. కాని ప్రజాశ్రేయస్సుకై రాయలసీమ మాతర్పింపోయి అచ్చట పరిస్థితుల్ని గురించి ఈవిధంగా వ్రాయకండి. మూలిగేనక్కమీద తాటికాయ పడ్డట్టుంది. అయిన మన ప్రతిష్ఠ తగ్గిపోతుందిలెండి. ప్రభుత్వంవారు తప్పకుండా మెచ్చి మెడల్నిస్తారనుకుంటాను. కనుక దయచేసి రైతుల్లో అంతఃకలహాలు పెంచడానికే కారణభూతులైవున్న కాస్తగౌరవాన్ని కోల్పోక, వున్నరైతుసంఘంలోనే కలసి యేదో తమరు చేయదలచుకున్న సేవ చేయవచ్చు. ఆహ్వానిస్తున్నాను. రండి- అయినా ఆదినంనేనుకూడా అక్కడనే వున్నానే తమరు కనిపించలేదే, ఎటువచ్చి యెటువెళ్ళారో, యథార్థాలు, నిజాలు, వ్రాయలేదల్లేవుందే! మీరునిజంగా వచ్చారండీ! యెవరన్నా అడిగితెలుసుకున్నారా! మీ పేరేమిటో బహిరంగపరిస్తే యిలాంటి రైతు సేవకుడు గుంటూరు జిల్లాలోవున్నాడని గర్విస్తాం. రైతులంతా సంతోషించి యథోచితంగా సత్కరిస్తారు. అనుమానాలన్నీ తీరినయా! ఇంకేమైనా అనుమానాలుంటే నాకు వ్రాస్తే విపులంగా వ్రాసిపంపుతాను.

నన్నపనేని వెంకటసుబ్బయ్య,
ప్రధాన కార్యదర్శి.

నె॥ జిల్లా॥ రై॥ సంఘ, కాంగ్రెసు కార్యదర్శి గ॥ హనుమారెడ్డి గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

తే 26-1-35 ది మైపాడు గ్రామమందును కొడవలూరుయందు యీనె 4 తేదీన, ముత్తుకూరు యందు 12 తేదీన రైతుసంఘాలు స్థాపింపబడినవి పలితము పూర్తిగా ఫలించువరకు సరాకు రు వన్నులను ఆపివుంచునట్లు చేయవలసినదిగా మాడవలయునవియు, మరికొన్ని తీర్మానములు జేసి జిల్లా రైతుసంఘంవారి కంపిరి.

నెల్లూరుతాలూకా గంగపట్నం, నర్సాపురం, మైపాడు, కొడవలూరు, పొంగదరొయ్య ఖండ్రిక, కొత్తపాలెం, పోట్లపూడి, మొదలగు గ్రామములందు జాయింటు పార్లమెంటరీ కమిటీ రిపోర్టు నిరసన సభలు జరిగినవి.

ప్లీడరు సస్పెండు చేయబడుట.

సొమ్మువుచ్చుకొని దావాదాఖలు చేయనందుకుగాను సి. వి. వరదాచారియను ప్లీడరును హైకోర్టువారు ఆరుమాసములు వృత్తినుండి సస్పెండు చేసిరి.

* * *

మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారి విడుదల.

శ్రీయుత మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు 3 సం 15 దినముల కారాగార వాసమందుండి యీనెల 16 తేది విడుదల చేయబడిరి.

* * *

బొంబాయి శాసనసభ.

జాయింటు కమిటీ నివేదికను సభవారు వర్జింపవలెనని ప్రభుత్వమువారు గావించిన ప్రతిపాదన 38-21 వోట్లచే నిరాకరింపబడెను.

ఆంధ్ర రాయబారము

ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్ర నిర్మాణావశ్యకతను గూర్చియును, ఆంధ్రోత్కళ పరిహద్దు వివాదమునుగూర్చియును, లండనులో ఆందోళనచేసి, ప్రచారమును సాగించి కృషి సల్పుటకుగాను శ్రీయుతులు దేశపాండ్య సుబ్బారావు, లక్కరాజు సుబ్బారావు, సదిపల్లి లక్ష్మీనరసింహారావుగార్లు వెళ్లెదరు.

బంగారు ఎగుమతి.

ఈనెల 15 తేదితో అంత్యమగు వారమున బొంబాయినుండి లండనుకు రు 7804020 ల విలువగల బంగారము ఎగుమతి అయ్యెను. ఇప్పటివరకు ఇండియానుండి విదేశములకు ఎగుమతియైన బంగారము విలువ రు 220 కోట్లు.

స్థానిక సంస్థల సవరణ చట్టము.

చెన్నరాష్ట్రమునందలి పంచాయితీ జిల్లాబోర్డులను మూడు వర్గములుగ విభజించి ఒక్కొక వర్గమునందలి బోర్డులకు ఒకొక్క సంవత్సరమున ఎన్నికలు జరుపుటకుగాను ప్రధాన మంత్రిగారగు బొబ్బిలి దొరగారు 20 తేది మద్రాసు శాసనసభయందొక చట్టము నుపపాదించి, వెంటనే తీర్మానించవలయునని కోరిరి. ఇందువలన కొన్ని బోర్డులకిప్పుడుగల జీవితము తగ్గింపబడును, మరికొన్నిటికి హెచ్చింపబడును. దీర్ఘముగు చర్చ జరిగిన పిదప చట్టమును పరిశీలించి 28 తేది లోగా నివేదిక నంపుటకు ఉపసంఘమునకు పంపబడెను.

విజయలక్ష్మి జనరల్ అష్యూరెన్సు కంపెని లిమిటెడ్.

హెడ్డాఫీసు:—మద్రాసు,

చేర్మను

సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు, ఎం. ఎల్. ఎ.

మేనేజింగు ఏజంట్లు:

మెసర్సు పున్నయ్య, చెంచయ్య అండ్ కంపెని లిమిటెడ్.

ఆథరైజుడు మూలధనము	రు. 5, 00, 000
జారీచేయుబడిన వాటాలు మొత్తం	1, 10, 000
చెల్లించిన మూలధనం	1, 05, 000

	1933 (7 నెలలకు మాత్రమే)	1934	మొత్తం.
ప్రపోజల్సుచేయబడినవి	10,20,000	16,10,000	26,30,000
జారీచేయబడినపాలసీలు	7,02,000	13,00,000	20,02,000

కరెన్సీ కంట్రోలరువద్ద రు 52,000లను గవర్నమెంటు బాండులమూలమున, పాలసీదారుల సెక్యూరిటీకొరకై యుంచబడినది.

ప్రతిచోటను పలుకుబడిగల ఏజంట్లుకావలెను. మంచికమీషను యివ్వబడును.

వివరములకు:—

మేనేజరు

విజయలక్ష్మి జనరలు అష్యూరెన్సు కంపెని, లిమిటెడ్,
మద్రాసు.

పండిత డి. గోపాలాచార్యులువారి

జీవామృతము

ప్రస్తుత కాలములో అలసటచే ఆరోగ్యము చెడి, కృశించి, పటుత్వముతప్పి, నరముల దుర్బలత్వముచేతను, శిరోభారము, పిత్తవికారముచే బాధపడుచున్నారు. ఈవ్యాధులు శరీరమునందు నాటుకొనుటకు ముందుగనే వాటినిపారద్రోలవలెను. దీనికి జీవామృతమొక్కటే శరణ్యము. అది అతి త్వరితముగ రక్తమును వృద్ధిచేసి, నరములను బలపరచి, నష్టమయిన జవసత్వములన్నియు కలుగజేసి, మానసశక్తి, ఉల్లాసము కల్గించి, సంపూర్ణారోగ్యవంతులుగ చేయును.

ప్రతిషాపులో దొరకును: పెద్దసీసా రు 3-4-0.
చిన్నసీసా రు 1-12-0.

తయారు చేయువారు: ఆయుర్వేదాశ్రమము
పోస్టుబాక్సు నెం 287, మద్రాసు

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీ

ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారి ప్రశ్నలు.

నెల్లూరు రంగనాయకులపేట మిడిల్ స్కూలులో మొదటి అసిస్టెంటు స్థానము 30-4-34 తేదిన ఖాళీపడెను. దీనిని 6 మాసములు ఖాళీగా పెట్టి, యీ పదవికి అర్హులైన పర్మనెంటు ఉపాధ్యాయులెందరో యుండగా, ఒక మహమ్మదీయ బి. ఎ. ఎల్. టిని క్రొత్తవానిని అస్థానమున ఛేర్మనుగారు నియమించిరి. దీనివిషయమున ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు ఛేర్మనుగారిని దిగువప్రశ్నలకు సమాధాన మివ్వవలయునని కోరిరి. చాలా కాలమైనను జవాబు యివ్వనందున రిమైండరును కూడ పంపియున్నారు.

1. రంగనాయకులపేట మిడిల్ స్కూలులో మొదటి అసిస్టెంటు వుద్యోగము ఖాళీపడిన దెప్పుడు? ఆ స్థానమందు మరల ఎవరు, ఎప్పుడు నియమింపబడిరి? ఇంత దీర్ఘకాలము ఖాళీగా వుంచుటకు కారణమేమి? నియమింపబడిన వానికి టీచింగు అనుభవము, సర్వీసు ఎంతకలదు?

2. మునిసిపాల్టీలో ఖాళీపడిన వుద్యోగాలను భర్తీచేయుటలో ఒక నిర్ణయపద్ధతేమైన కలదా? వుండినయెడల రంగనాయకులపేట మిడిల్ స్కూలులో మొదటి అసిస్టెంటు వుద్యోగము యిప్పు డేపద్ధతిమీద యివ్వబడినది?

3. యీ ఖాళీనిగురించి దరఖాస్తుల కొరకు పత్రికలలో ప్రచురింపబడినదా? సర్వీసులోనుండు వారిలో ఎక్కువ సర్వీసుగలవారెవరు? యీ ఖాళీని భర్తీచేయుటలో సీనియారిటీ ఆలోచింపబడినదా? లేకపోయిన ఎందువల్ల?

4. యీపదవికి వుండవలసిన కనీసపు అర్హతలేవి?

5. సెకండరిగ్రేడు ట్రైనింగు అయిన టీచర్లు యీ ఖాళీకి అర్హతలు కలిగినవారు సర్వీసులో వున్నారా? లేరా? యీ ఖాళీని భర్తీచేయుటకు ముందు ఖాళీకి వుండవలసిన అర్హతలుగల పర్మనెంటు టీచర్లు సర్వీసులో వుండిరా? అట్లుండిన వారెవరు?

5. సెకండరీ పాఠశాలలలోని ఉపాధ్యాయుల జీతముల విషయములలో యిటీవల ప్రభుత్వము వారేమైన జి. ఓ. ను పంపించిరా? దాని ననుసరించి బి. ఎ. వుపాధ్యాయునికి జీతమెంత?

6. ఖాళీకి నియమింపబడిన వాని కెందవ భాష యేది? మిడిల్ స్కూలులో ఇంగ్లీషుతప్ప యితర పాఠములు యే భాషలో చెప్పబడుచున్నవి? తెలుగు భాషలో చెప్పబడుచున్నవా? లేదా? ఇతనికి తెనుగు భాషయందు మాటలాడుటతప్ప యెక్కువ పరిచయముకలదా?

7. అనేకమంది సీనియారిటీని అర్హతలను త్రోసిపుచ్చి యితనికి వుద్యోగమిచ్చుటకు ప్రత్యేక కారణ మేమైనకలదా? ఖాళీలను భర్తీచేయుటలో క్రొత్తవారిని నియమించుటచే సర్వీసులో యుండువారి అభివృద్ధి ప్రమోషనులు నశింపజేయబడుటలేదా?

8. ఛేర్మను, పాఠశాలల డిప్యూటి యిన్స్పెక్టరు, యిన్స్పెక్ట్రస్ ముగ్గురుకల కమిటీచే ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలో నియమించుటకు అర్హతలు గలవారల జాబితాను తయారుచేసి, వారిని నియమించు చుండవలెనని ప్రభుత్వపు జి. ఓ. కలదా? ఛేర్మను, జిల్లావిద్యాధికారి, పాఠశాలల యిన్స్పెక్ట్రస్ గల కమిటివారు మిడిల్ స్కూల్లలో ఉద్యోగములు యివ్వవలసిన వారిని నిర్ణయించవలెనని వుత్తర్వులు కలవా? యీ మునిసిపాల్టీలో యీపద్ధతి ఎందువలన అవలంబింప బడుటలేదు? యీ. జి. ఓ. లను టేబిల్ మీద పెట్టెదరా? జి. ఓ. లు లేకపోయిన పై పద్ధతిని అవలంబించుటకు ఛేర్మనుకు ఆక్షేపణ కలదా?

9. ఇటుల క్రొత్తవారిని నియమించుటచే ఖర్చు హెచ్చు అగుటలేదా? మిడిల్ స్కూల్ల ఆదాయ వ్యయములు సరిపోవుచున్నవా? సరిపోకపోయినచో వ్యయమును వృద్ధిచేయుట మంచిదని ఛేర్మనుగారు తలచెదరా? జనరల్ ఫండు నుండి మిడిల్ స్కూల్ల వ్యయమునకు గత సంవత్సరములో ఎంత మొత్తము యివ్వబడినది?

స్వ. విలేకరి.

నెల్లూరు డిప్టీ రిజస్ట్రారు గారు విచారిస్తారా?

నెల్లూరు టౌన్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీ 1933-34 ఆడిట్ రిపోర్టునందు గల సొసైటీ లోపముల నోట్సును సొసైటీ జనరల్ బాడీ మీటింగునందు పెట్టి ప్రతిఅంశముపై తీర్మానము కావించి ఆవిషయమును తెలుపవలయునని మీరు కోరియుండగా, 27-1-35 జరిగిన జనరల్ బాడీమీటింగులో దానిని చదివి వినిపించి, తీర్మానములను కావించలేదనిమీకు తెలుసునా? 19 మంది సొసైటీ సభ్యులు చేవ్రాలు చేసి ప్రత్యేక జనరల్ బాడీ మీటింగును సమావేశపరుపవలయునని 4-2-35 తేదిన యిచ్చినలెటరు 14-2-35 తేదీన జరిగిన డైరెక్టర్ల మీటింగునందు సెక్రిటరిగారు పెట్టనివిషయం తెలుసునా? ఎ. శ్రీనివాసులుగారు, జనరల్ బాడీమీటింగునందు జవాబు యివ్వవలయునని పంపిన ప్రశ్నలు బుట్టదాఖలయి, జనరల్ బాడీయందు జవాబు యివ్వబడని విషయము మీకు తెలుసునా? వాయిదామీరిన అసలు రు 74488 వాయిదా మీరిన వడ్డీ రు 20388, సందేహాపు బాకీలు రు 7857 లు తేలడను ఎందువల్ల? దీనికి కారణము బాకీలు వసూలుచేయుటలో సెక్రిటరిగారి ఉదాసీనముకాదా? రెండు సొసైటీలలో మెంబర్లుగాయుండి అప్పుతీసుకొన్నవారి విషయమై ఏమిచర్యతీసుకొన్నారు? మునిసిపల్ హద్దులలో లేనివారుకూడా యింకను యీసొసైటీలో మెంబర్లుగానే యున్నారటనే నిజమేనా? ఇదిరూల్సుకు వ్యతిరేకంకాదా? మీరీవిషయములను విచారించి, సొసైటీ వ్యవహారములందు జరుగు అక్రమములను నివారించతగు చర్యగైకొనవలయును లేనిచో సొసైటీ స్థితినానాటికి తీసికట్టయి, యీరిపోర్టులో తేలినసందేహాపు బాకీలు రు 7857 లు, వచ్చేరిపోర్టుకు రెండింతలు కాగలవు.

—కార్చిచ్చు.

నెల్లూరు తహశీలుదారు గారు విచారిస్తారా?

వావిలేటిపాడు గ్రామంలో మొదటి కారు యీశ్వరకోర 100 యకరాలు పైరు వెన్నుతీసినది నీరులేక ఎండిపోతున్నది. ఇన్నటికి వచ్చేనీరు నెల్లూరు రైతులు అడ్డగించి కిందవకారు పిల్లిపెసర వగైరాలకు పెట్టుకొనుచున్నారు. వెంటనే తగుచర్య గైకొని నీరు యిప్పించని యెడల 100 యకరాలు ఎండిపోయి బీద రైతులు అల్లాడవలసి యుండును.

వావిలేటిపాడు రైతు.

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసువారి విజ్ఞప్తి

ఈ జిల్లాయందలి కాంగ్రెసు అభిమానులందరు యీ సంవత్సరం క్రొత్తరూల్సు ప్రకారము సభ్యులుగాచేరుటకు ఏప్రెలు 11 తేది కడపటి దినము అటుపైనచేరు సభ్యులకు యీ సంవత్సరము జరుగనున్న కాంగ్రెసు ఎన్నికలలో ఓటుచేయుటకు అధికారములేదు. మన జిల్లాలో రాష్ట్ర దామాషా ప్రకారం 5000 మందిపైన సభ్యులుగాచేర్పవలెను. సభ్యులుగా చేరినవారికి కాంగ్రెసు రిజిస్ట్రారు బొమ్మ శేషురెడ్డిగారివల్ల సభ్యత్వపు సర్టిఫికేటు పంపబడును. దీనిని చూపినగాని కాంగ్రెసు సభ్యుడుగా ఎంచబడి ఓటు చేయుటకు అధికారముండదు.

గ. హనుమారెడ్డి,
ప్రధాన కార్యదర్శి.

* * *

వైసుఛేర్ మెన్ గారి లుబ్ధత్వము

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు నెల్లూరుమున్సిపాలిటీవారు రు 200 లను రాయలసీమ కరవుకు సహాయము చేయవలయునని తీర్మానము పంపగా వైసుఛేర్మనుగారగు శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు మున్సిపాలిటీకి డబ్బులేదని సుబ్బారెడ్డి గారికి జవాబిచ్చారు. అబ్బా, ఏమి వీరి ఔదార్యము!

—ఒక విలేకరి.

పిండిమర - కలెక్టరు తిరగగొట్టుట.

అరిగెల రాఘవయ్యగారు నెల్లూరు సంతపేటబండ్లదొడ్డివద్ద తన పెట్రోలు బంకువద్ద పిండిమర పెట్టి ఎలెక్ట్రిక్ తో వర్కు చేసుకొనడానికి మునిసిపాల్టివారి అనుమతి కోరాడు. కాంధూరు నరసింహాచారిగారుతప్ప తక్కిన అందరు కౌన్సిలులో ప్యాసు చేశారు. పరిశ్రమలకు ప్రత్యేకించిన ప్రదేశంలోమాత్రం పెట్టాలసిందేగాని ఇక్కడ అనుమతివ్వకూడదన్నాడు కాంధూరు నరసింహాచార్యులవారు. కలెక్టరువారు ఈతీర్మానాన్ని అంగీకరించక తిరగ్గొట్టాడు.

అనంతపురం బైఎలెక్షన్.

అనంతపురముజిల్లా అసెంబ్లీ ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థి అనంతశయనయ్యంగారికి 2800, రామకృష్ణారెడ్డిగారికి 300 ఓట్లనిచ్చి కాంగ్రెసుకభిమానం చాటినది. ఈ బైఎలెక్షన్లోగూడ కాంగ్రెసు అభ్యర్థి ఓబిరెడ్డిగారికి నూటికి 90 ఓట్లు రాగలవని కాంగ్రెసు నాయకులు తలచుచున్నారు.

మల్లాంసభ నిలచినది.

మల్లాం ప్రాంతములలో కలరాయుండుటచేత 24 తేది జరుగవలసిన మల్లాం తాలూకా జమీన్ రైతులమహాసభ నిలచిపోయినది. మరల ఎప్పుడు జరుగునది ముందు ప్రకటింపబడును.

దువ్వూరు బలరామిరెడ్డి.

చంద్రకళ డిపో అరెస్టులు

నెల్లూరుజిల్లా కోవూరు తాలూకా యల్లయపాలెమున స్థాపించబడియుండు "చంద్రకళ డిపో" మేనేజింగు డైరక్టరు కాకటి కృష్ణారెడ్డిగారిని ఫిబ్రవరి 10 తేది ప్రాంతమునను, అల్లూరు శంకరరెడ్డిగారిని 15 తేదినను అరెస్టు చేసినట్లు తెలియుచున్నది. ఈడిపోకు సంబంధించిన మరికొందరినిగూడ అరెస్టు చేతురని వదంతిగా యున్నది.

యాత్రా స్పెషల్

ఈ డిపోకు సంబంధించిన కొందరిచే యాత్రాస్పెషలొకటి నడుపుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

మోసపోయిన యాత్రాస్పెషలు

వెనుక యీ గ్రామ కాపురస్తుడు నెల్లూరు పట్టాభిరామారెడ్డిగారు పత్రికలలో ప్రకటనను జూచి రు 500 లు డిపాజిటు కట్టినారు. యాత్రాస్పెషల్ మోసపు కమ్మకలమీద వెళ్లింది. చూచి చూచి గత్యంతరములేక దానికి ముఖ్యులగు కొందరిమీద క్రిమినలుకేసు పెట్టిన తర్వాత స్పెషలిస్టులువచ్చి రాజీపడి నాలుపాళ్లు యిచ్చేట్లు వాయిదాలు పెట్టుకొన్నారు.

—ఒక విలేఖరి.

భూస్వాధీన తీర్మానము.

5000 గాని, అంతకుమించినగాని భూమి శిస్తును చెల్లించు భూస్వాములు ఋణములపాలై వారిచేతిలో నున్నంతవరకు ఆస్తి బాగుపడక నాశనమగునని తోచినయెడల ప్రభుత్వమువారు విచారించి కోర్టుఆఫ్ వార్డ్సు మూలముగా నిట్టివారిని రక్షించు ఏర్పాట్లు కావించవలెనని సంయుక్తరాష్ట్ర శాసనసభయందొక తీర్మానము కొనిరాబడెను.

నెల్లూరుజిల్లా హరిజనసేవా సంఘము.

11 తేది పైసంఘ సమావేశము జరిగెను. 26-1-35 సుబోధిని పత్రికయందు సంఘకార్యదర్శినిగూర్చి యం. సత్యనారాయణమూర్తిగారు వ్రాసిన వ్యాసమును నిరసించిరి. మరికొంత కార్యక్రమము జరిగెను. 26-2-35 ది మరల [illegible]వద్ద సమావేశము జరుగును.

స్వ. విలేకరి.

యిల్లాలు కావలెను.

మంచికులము, 28 సం॥ కు లోబడిన వయస్సు, చక్కదనము, సుగుణము కలిగిన యువతి కావలెను. ఆమె హయ్యర్ గ్రేడ్ గాని, లోయర్ గ్రేడ్ గాని పరీక్షయి యుండవలెను. లేదా సుందరవతిగాయున్నచో విద్యలోపమున్నను పర్వాలేదు. ఆమె వరునితోటి సంగూళాలో యుండుటకు యిష్టపడవలెను. సమ్మతిపడినవారు వెంటనే ఫోటో పంపవలెను. వివరములకు ఈక్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

జమీన్ రైతు
గాంధిపేట
నెల్లూరు.

చినఅన్నలూరుఫిర్కా రైతు మహాసభ.

—

కుకుమలదిన్నె పాడులో జరుగుట.

ఈమహాసభ ఫిబ్రవరి 15 తేది కావలితాలూకా కుకుములదిన్నె పాడులో జరిగినది. ఈసభకు షుమారు రెండు మూడు వందలమందిరైతులు సమావేశమైరి. మహాసభకు చేరినవారిలో ముఖ్యులు శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డి, బొమ్మా శేషురెడ్డి, పెండెం వెంకటాద్రిములు, అన్నా బత్తుల శ్రీరామమూర్తి గారలు. ప్రథమమున దొడ్ల సుబ్బరామిరెడ్డిగారు ప్రార్థనాపద్యముల చదివిరి. తర్వాత ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు దొడ్డంరెడ్డి రామిరెడ్డిగారు రైతుల వాహ్వానింపుచు తమ స్వాగతోపన్యాసమును క్లుప్తముగా నొసంగిరి. తర్వాత వాగనూరి వీరరాఘవయ్య శ్రేష్టిగారు తమ ప్రారంభోపన్యాసము నొసగిరి. అవల అధ్యక్షులువారగు పీసుగంటి వెంకటసుబ్బయ్య పంతులవారు తమ అధ్యక్షోపన్యాసములో రైతుకు రాజ్యమునకుండు సంబంధమునుగూర్చియు, రైతుకు హిందూదేశమున గల స్థానమును గూర్చియు, మహామ్మదీయుల ప్రభుత్వములో రైతుస్థితికి ఈప్రభుత్వములో రైతుస్థితికి గలభేదాను గూర్చియు, 190 కోట్ల భూమిశిస్తులో విశేషములకేగు విధానమును గూర్చియు, యీ ప్రభుత్వములో గల హెచ్చుజీవితముగూర్చియు వస్త్రనిర్మాణమును గూర్చియు, ఖద్దరు పరిశ్రమను ప్రోత్సహించవలసిన అవసరముగూర్చియు పర్మనెంటు సెటల్మెంటు రైతుల భూములకు చేయవలసిన అవసరములగూర్చియు, జా. పా. క. రిపోర్టులోని లోపములగూర్చియు, ప్రభుత్వం విదేశస్థుల లాభమునకు రైల్వేలపై హెచ్చుకర్చు పెట్టుచున్నారుగాని నీటిపారుదల విషయమున ఖర్చుపెట్టుటలేదనియు, హరిజనోద్యమము, నాములు, పిచ్చికోలపాత్రలగూర్చియు ఏనాదుల సి. టి. ఆక్టునుండి తొలగించవలసిన అవసరముల గూర్చియు, రైతు సంఘముల అభివృద్ధిచేసి సభ్యులుగా అందరు చేరవలసిన అవసరముల గూర్చియు, విపులముగా నుపన్యసించిరి. తర్వాత తీర్మానములు సభలో ప్రవేశపెట్టబడి ఏకగ్రీవముగా ఆమోదింప బడినవి. తీర్మానములపై గోపాలరెడ్డిగారును, బొమ్మాశేషురెడ్డిగారును, రామానాయుడు ప్రభృతులు ఉపన్యసించిరి. మంగళగీతములతో సాయంత్రం 6 గం॥ కు సభ విరమింపబడినది.

ముఖ్యతీర్మాన సారాంశములు.

(1) జా. పా. క. రిపోర్టును పూర్తిగా తిరస్కరించుట.

(2) రైతువారీ భూములకు పర్మనెంటు సెటల్మెంటు చేయగోరుట.

(3) రు 5/- లకు తక్కువగల పట్టాదారులకు శిస్తులేకుండాచేసి హెచ్చుభూములు గల వారికి క్రమవృద్ధిపన్ను పద్ధతి ప్రవేశపెట్టుమని గోరుట.

(4) ఈ సంవత్సర కాలమానాన్నిబట్టి శిస్తు రిమిషనులు కోరుట.

(5) పంటలు వచ్చువరకు శిస్తును ఆపమని కోరుట.

(6) ఈ ఫిర్కాజమీన్ రైతులకు గూడ రు 1 కి 0-5-4 లు ముజరా యిమ్మని జమీన్దారుల కోరుట.

(7) వడ్డీరేటు 0-4-0 లుచేయుమనికోరుట.

(8) భూమితనఖా బ్యాంకులు 30 సం॥ లు వాయిదా 0-4-0 ల వడ్డీ నిర్ణయింపుమనికోరుట.

(9) సరాయింబియ్యం దిగుమతి నిషేధం.

మరి 10 తీర్మానములు స్థానిక యిబ్బందుల గూర్చియు తీర్మానించిరి.

చినఅన్నలూరు ఫిర్కారైతు సంఘము స్థాపింపబడినది. దీనికి అధ్యక్షులు చాగంటి నారసింహారెడ్డిగారు, కార్యదర్శులు (1) దొడ్డంరెడ్డి రామిరెడ్డిగారు (2) వేములపాటి సుబ్బరాయుడుగారు. వీరుగాక 19 సభ్యులను ఎన్నుకొనిరి.

—(మా విలేకరి.)

క్రొత్తసంస్కరణలు

—

వాయిదా పడునా?

—

ఇండియా బిల్లు పార్లమెంటు సభలో రెండవసారి ప్రవేశపెట్టబడినది. సవరణలు చాలా ఉపపాదింప బడు చున్నవి. మూడవ పర్యాయము పార్లమెంటుకు జూలై నెలలో రావచ్చుననియు, తర్వాత ప్రభువుల సభలో మూడుపర్యాయములు పెదిగుటకు రెండుమూడు నెలలు పట్టవచ్చుననియు, 1935 సం॥ ఆఖరుకు ఆక్టురూపముగా మారవచ్చుననియు, 1936 సం॥ లో పార్లమెంటుఎన్నికలు వచ్చి క్రొత్త ప్రభుత్వం అములులోకి రావచ్చుననియు కావున ఈలోపల అక్టుపూర్తిచేసిపెట్టిన వచ్చు ప్రభుత్వము లేబరు గవర్నమెంటువచ్చినా దీన్ని ముట్టుకోకుంటా వుండవచ్చునని కన్సర్వేటివులు అభిప్రాయపడు చున్నారనియు కొందరనుచున్నారు. మరికొందరు ఫెడరేషన్లో స్వదేశ సంస్థానాధీశులు చేరరు గనుక ఈబిల్లే నిరుపయోగమగునుకే ఈబిల్లుసత్వరగా పూర్తిచేయక 1937 వరకు జరిపెదరనియు అనుచున్నారు వెనుకసంగతెట్లున్నా నేటిధోరణి చూడగా 1935 సం॥ లో క్రొత్తఎన్నికలు వచ్చేటట్లు కనుపడలేదు. క్రొత్త సంస్కరణలక్రింద ఎన్నికలు జరుగువరకు తిరుగా శాసన సభల పొగిడిస్తారని వదంతి ఉంది. శాసనసభా ఎన్నికలు వరకు జిల్లాబోర్డుఎన్నికలు గూడ నెట్టిన జస్టీసు గూటం బాగా బిగువగలదని బొబ్బిలిదొర ఆలోచిస్తున్నాడట. ఈ ఎన్నికలు పొగిడించడంమాత్తే భట్టి విక్రమార్కుని జీవితం పొగిడించిన కథ జ్ఞప్తికొస్తున్నది.

—రాచకీయవిలేఖరి.

—

మల్లాం జమీన్ రైతు మహాసభ.

ఈమహాసభ మల్లాం గ్రామమున ఈ నెల 24 తేది ఉదయం చల్లపల్లి జమీన్ రైతు నాయకులును, జాతీయవాదులు నగు గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద జరుగును.

విషయనిర్ధారణసభ 23 తేది సాయంత్రము జరుగును. జిల్లా రైతుసంఘవర్కింగు కమిటీ మీటింగుకూడా ఆసాయంత్రము జరుగును. అధ్యక్షులవారు 23 తేది యమ్ఫెక్స్ప్రెస్సులో బెజవాడనుండి నాయుడుపేట వత్తురు. స్టేషనులో జిల్లాసంఘ అధ్యక్షులు వెంకటనారాణరెడ్డిగారును మరికొందరు ముఖ్యరైతులును అధ్యక్షులవారిని ఎదుర్కొందురు. రైతునాయకులు తిక్కవరపురామిరెడ్డిగారు ప్రభృతులు మల్లాం సభకు విచ్చేయుదురు. సూలూరుపేట, నాయుడుపేట, వెంకటగిరి తాలూకానుండి హెచ్చుమంది ముఖ్యరైతులు విచ్చేయుదురు.

(ఒకవిలేకరి.)

అసెంబ్లీ

—

14 వ తేదీన డా॥ జియాయుద్దీన్ గారు పన్నులు విధించు విషయమై ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారవలంబించుచున్న పద్ధతిని మార్చుటకు వెంటనే చర్య నైకొనవలెనని గవర్నరు జనరలు సిఫారసు చేయు తీర్మానము చర్చింప బడెను.

బీదవారిపై పన్నుల భారమును తగ్గించునట్లు పన్నుల విధానము మార్చవలెనని రంగాగారొక సవరణ ప్రతిపాదించిరి.

రంగాగారి సవరణ ఆమోదింప బడెను, రు 2000 లకు తక్కువగు రాబడులపై పన్ను విధించుటను మార్చవలెననియు, నిప్పుపెట్టెలు, చక్కెరపై ఎక్సైసుపన్ను తగ్గింప వలెననియు, ఎ. ఎస్. అయ్యంగారు ప్రతిపాదించిన సవరణ గూడ ఆమోదింప బడెను.

18 తేదీ ఋణములకై జీతములను జప్తుచేయు గూర్చియు, ఋణములకై చెరసాలలో నుంచు విషయమును గూర్చియు, కార్మికులకు కూలి నిచ్చుటను గూర్చియు, బిల్లు చర్చకు వచ్చెను.

సర్ హెన్రీక్రేయకు గారు రు 100 లకు మించని జీతగులను జప్తునుండి మినహాయింపబడవలెననియు, మిగిలన జీతములో సగముమాత్రమే జప్తు చేయవచ్చుననియు, అదియు ఒక్క డిక్రీ మీద రెండు సంవత్సరములైన తర్వాత ఒక సంవత్సరము గడచినగాని దానిని అసలు జరుపవీయిలేదని సవరణయందు గలదు. బిల్లు 1-2-35 తేదాఖరు తరువాత దాఖలు చేయబడిన దావాలకు వర్తించును.

పరిశ్రమలలో పని చేయుచున్న కొన్ని తరగతులవారికి కూలినిచ్చుటను నియమించు బిల్లును సెలెక్టుకమిటీకి పంపవలెనని సర్ ఫ్రాంకునాయిస్ గారు చెప్పిరి. జరిమానాలు విధించునపుడు నేరములేవో చెప్పి అవసరమైనచో తే బరుయూనియన్లు ప్రతివాదన పెట్టుకొనుటకు అవకాశ మివ్వవలెనని వి. వి. గిరిగారు చెప్పిరి.

బిల్లుద్వారా వ్యవసాయపు పనులలోను, చేతిమగ్గములలోను, పాత్రసామగ్రి సిగరెట్లు చుట్టలు మున్నగు వస్తువులుచేయువారికిని వర్తింపక పోయెననియు, కావున వీరికిని రేవు పనివారికిని వర్తించుటకు బిల్లును ఇంకా విశాలముగా చేయవలెనని రంగాగారనిరి:

సత్యమూర్తిగారి ప్రశ్నకు జవాబుచెప్పుచు శరచ్చంద్ర బోసుగారి విషయమై ఇటీవల నే ప్రభుత్వమువారు విచారించిరనియు, ఆయనను ప్రస్తుతము విడుదలచేయుట ఉచితమని వారికి తోచదనియు ప్రభుత్వమువారు జవాబిచ్చిరి.

రైల్వేబడ్జెటును ప్రభుత్వపక్షమున సర్. జోసెఫ్ భోరుగారు ప్రతిపాదించిరి. రైల్వే పరిపాలనమువలన కలుగుచున్న యిబ్బందులను ప్రకటించుటకుగాను చాలమంది కత్తిరింపులుగా నోటీసులిచ్చిరి.

—

కావమంచిలో ప్లేగు.

—

గుంటూరుజిల్లా కావమంచిలో యిప్పటివరకు 20 మందికి ప్లేగు తగిలి 19 మంది మృతిచెందిపోయిరి. గ్రామస్థులందరు గ్రామాన్నివదిలిపెట్టి బెలుపల వసించుచున్నారు. ఇంకను గ్రామములో ఎలుకలు చచ్చిపడుచున్నవి. ఈ గ్రామము నెల్లూరుజిల్లా సరిహద్దులోనున్నది. మునిసరి ఈరెండు జిల్లాకు మధ్య నున్నది. నెల్లూరు జిల్లాకు వ్యాపించకుండ ఆరోగ్యశాఖవారు ప్రయత్నించుచున్నారు. బహుశా ఇకను వ్యాపించకుండా పోవచ్చునని అభిప్రాయపడుచున్నారు.

—ఒక విలేకరి.

జస్టీసుపార్టీకి రాజీనామా

డి.ఆర్.రంగనాథ మొదలియారు ఎం.ఎల్.సి. గారిట్లు జస్టీసుపార్టీ నాయకులకు వ్రాసిరి:—

"నిష్కపటముగా దేశసేవ చేయగోరు రాజకీయ నాయకులు జస్టీసుపార్టీ ఇప్పుడున్నస్థితిలో దానిలోనుండి పనిచేయుటకు వీలులేదు. కావున నేను ఇటుపైని యీకౌన్సిలు పార్టీలో నుండజాలనని తెలియజేయ గోరుచున్నాను. ప్రస్తుతమున్న నాయకత్వముక్రింద జస్టీసుపార్టీ దేశముకొరకును, న్యాయము కొరకును, పని చేయుట లేదు."

—

చిత్తూరు బైఎలక్షన్

నారాయణవరం

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం రెవిన్యూ ఆఫీసర్ వారైన శ్రీయుతులు రంగయ్య నాయుడుగారు యీనెల 16 తేది నగరి పాయకట్టు మతేగార్ల నందరినిన్ని నగరిలో చేరవలయునని తాకీదులంపిరి. బహిరంగముగా రాతలనిన తాకీలు వసూలు చేయవలయునని చెప్పి ఒకరొకరిని పిలిచి రహస్యముగా జస్టీసు అభ్యర్థికి ఓట్లు సంపాదించవలెనని చెప్పిరి. నాటిదినం సాయంత్రం పాలమంగలం చుట్టు ప్రక్కలయుండు మతేగార్లను గప్పించి యిదేపాటపాడిరి. 17 వ తేది పుత్తూరిలో ఈసంగతులే ముచ్చటించిరి.

ఇంతకుముందు ఎం.ఎల్.ఎ. ఎలెక్షన్ జరిగినపుడు చదలంబాకం పోలింగ్ స్టేషన్ లో కాంగ్రెస్ అభ్యర్థికి జాస్తి వోట్లు వచ్చినవని జస్టిస్పార్టీ వార్లకు అచ్చట యేలాటి లాభము లేనందువల్ల ఆపోలింగ్ స్టేషన్ ఎత్తివేసి వాండ్లకు అనుకూలముగావుండే జాగాలో పెట్టిరి.

—స్వకీయ విలేకరి.

—

జమీందారులు: ఇండియాబిల్లు

తే 16 దీన ఢిల్లీయందు దర్భంగ మహారాజుగారధ్యక్షతక్రింద అఖిలభారత తాలూకాదారుల, జమీందారుల సభ జరిగినది.

1. ఇపుడు తాలూకాదారులకు గల న్యాయమైన హక్కులు, అధికారములు, బాధ్యతలు మున్నగువాటిని నిటుపైని మార్చగూడదనియు 2. రాష్ట్రములలో రెండవ శాసనసభలుండదగుననియు, 3. మత విషయములలో నెట్టి శాసనములను చేయగూడదనియు, 4. వ్యవసాయపు ఆదాయముపైని పన్నులను వేయుట, భూమి హక్కు ఒకనినుండి యింకొకనికి చెందినపుడు దీనిని పొందినవానిపైని పన్ను వేయుట మున్నగు విషయములగూర్చి జాయింటు కమిటీ నివేదికలోని సూచనలు మిక్కిలి అసంతృప్తికరముగా నున్నందున వీటిని తొలగింప వలెననియు తీర్మానములు గావింపబడెను.

—

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని ప్రచారము.

దేశసంతటను కాంగ్రెసు సంఘములను బలపరచుటకు భారతకాంగ్రెసు మహాసభాధ్యక్షులగు బాబురాజేంద్రప్రసాదుగారు దేశసంచారము చేసెదరు. సెప్టంబరులో దక్షిణదేశమునకు వచ్చును.

వెంకటగిరి ఎస్టేటు: జప్తీల ఘోరాలు

పట్టాదారును వదలి కౌలుదారు ఆస్తి జప్తీ చేయుట.

డిప్టీ తహశీలు దారువారి వింత ప్రవర్తన.

విత్తనాలన్ను జప్తీ చేయబడుట.

పొదలకూరు తాలూకా చేనిగుంటగ్రామంలో నెం 282 వ పట్టాదారు పాములపాటి గ్రామకాపురస్తుడు కామిరెడ్డి తాతా రెడ్డి. అతనివల్ల కౌలునకుతీసుకొని యున్నుచుండిన వేంకటనరసా రెడ్డి పైనెంబరు పట్టాబాకీ రు 40/- లకు తాతారెడ్డిన్ని నరసారెడ్డిన్ని కలిపి గూడూరు రివిన్యూ డివిజనల్ ఆఫీసరువారి కోర్టు ఆర్. యస్. నెం 209/33 దున దావాచేసి యక్సుపార్టీగా రు 60/- లకు సంస్థానంవారు డిక్రీపొందినారు. దావాజరిగినదిగాని డిక్రీపొందినదిగాని నరసారెడ్డికి తెలియదు. పట్టాదారును అనుభవందారును అగుతాతారెడ్డికి ఎక్కువస్థిరచరాస్థులు కలిగియున్నాడు. అట్టిఆస్తిగల పట్టాదారునువదలి కౌలుకు తీసుకొని యున్నుచుండిన వేణాటి నరసారెడ్డి వడ్లకొట్లను సదరు ఆసామికితెలియకనే కొట్లలోనుండి ధాన్యము కొలువకనే కొట్లను యీక్రింద కనుపరచిన విధముగా జప్తీచేయించినారు. సదరు ఆస్తిని తాలూకా అధికారిగారికి అనుచరుడుగాయుండు వాని స్వాధీనములో యుంచి రోజు 1 కి రు 0-8-0 లు చొప్పున బత్తాయిస్తూ మూడునెలలువుంచి, తర్వాత సంస్థానంవారి వుద్యోగస్థులే వారియిష్టప్రకారం జప్తీచేసిన కొట్లుఆమీనాను గాని ఆస్తిగల ఆసామినిగాని మందలయించుకొకనే కొట్లనువిప్పి తాలూకాకు తీసుకువెళ్ళినారు. యిదియేమిఅన్యాయము అని తాలూకాకుపోయి తాలూకా అధికార్లను నరసారెడ్డి అడుగగా మీధాన్యమును యిచ్చట కొలిపించినాము, మూడుపుట్లా నాలుగుతూములు అయినవి. అనిచెప్పినారు. నేనుక్రిందకనుపరచిన విధముగా ఆరుపుట్లా పదకొండుతూములు ధాన్యంకొలిచి కొట్లుకట్టినాను, తక్కినదియెట్లాపోయినది, నన్ను యెందుకు మందలయించుకొని కొలిపించి తోలించుకుని రాకూడదు అని అడుగగా మమ్ములను అడుగవద్దు, నీయిష్టము వచ్చినచోట దావాచేసుకోపొమ్మని చెప్పినారు. జప్తీ చేసిన్ని 6 పుట్లా 11 తూములధాన్యంలో 3 పుట్లు యెండబెట్టి, విత్తనాలకుగా పోసుకున్నవి. యీ ఆసామి షుమారు 30 యకరములు సాగుచేయువాడు. శిస్తు 300/- లు వర్కు కట్టుచున్నాడు. యిందునగురించి గూడూరు సబ్ కలెక్టరు కోర్టులో యక్సుపార్టీ డిక్రీని రద్దుచేయించి పునర్విచారణకు తీసుకోవలెననిన్ని, విత్తనాలువడ్లు జామీనుమీదనైనా విడుదలచేయించమనిన్ని నరసారెడ్డి పిటీషను దాఖలు చేసినాడు. శ్రీ సబ్ కలెక్టరువారి విచారణలో సంస్థానపువుద్యోగులు వారితాబేదార్లచే సాక్ష్యం చెప్పించినను సంస్థానం యేజంటుగారివద్ద జామీనుయిచ్చి సగమువిత్తనాలు తీసుకోవలసినదిగా ఆర్డరుచేసినారు.

శాసనపథ సంస్థానం వారిచేతిలో వున్నంతవరకును వారిదల్బ బలిమిచేతను, యెంతగొప్ప అధికారి అయినను వారికి లొంగియుండ వలసినదే కదా. కలెక్టరు గారి వుత్తర్వుప్రకారం జమీను దారుగా యెవరిని తీసుకపోయి విత్తనాలు యివ్వవలసినదిగా కోరినప్పటికిన్ని అతనిని నమ్మడానికి లేదు, యింకొకరిని తీసుకరమ్మని తిప్పుతూ గ్రామమునసబు సర్టిఫికేటుతోటి తీసుకవచ్చినను యివ్వక నిరాకరించినారు. ఆసామీ యెంతో ఆశతో విత్తనాలు యిస్తారు పయిరువేసుకొంటాము అని యితరులను అప్పుకోరక తిరిగితిరిగి వేసారి ఆఖరుకు నిరాశచెంది యితరుల వద్ద నిల్వయుండు విత్తనాలు మిగిలిపోయి రుదకు యీ సంవత్సరం యీ ఆసామి స్వంతపొలము 30 యకరములు బీటిక్రింద నిలచిపోయినది. తరువాత యెచ్చపెన్నటనో తిరిగి యీశ్వరకోర విత్తనాలు సంపాయించుకొని ఆడుసునైనా చల్లుకొనుటకు బీటిచెర్వులలో నీళ్ళులేక స్వాతికార్తెలో కురిసిన వర్షమునకు షుమారు 4 ఎకరములు చల్లుకొన్నాడు. అదియును యిప్పుడు నీళ్ళులేక సుక్కిపోయినది. తక్కిన భూములు యిప్పటికి బీటిక్రింద నేయున్నవి. యీవిషయమిట్లుండగా శ్రీ కలెక్టరువారి కోర్టునుంచి 29-5-34 తారీఖున జప్తీచేసిన జప్తీపట్టీప్రకారం 5-2-35 తారీఖున చేనిగుంట గ్రామంలో యాలంవేయబడునని యిస్తిహారు వకటి గ్రామానికి పంపిదండోరావేయించినారు. గ్రామస్థులు ధాన్యము తాలూకాలో వుండినను యిచ్చట వేలువుపుతారా అని కొనతలచినవారు కాచుకొని యుండినారు. గ్రామంలోనే వేలుజరిపియుండిన యెడల రు 120/- లకు పైగా పాటపెట్టియుందురు. అట్లు జరుపక నాయుడ్యురుపేట డిప్టీ తహశీల్ దారునింవారు మన్నారుపోలూరు సంస్థానం తాలూకా కచ్చేరిలో సంస్థానం వుద్యోగస్థుల యిష్టప్రకారము యీక్రింద నమూదుపరచినప్రకారం యాలంవేశినారు. ఆప్రకారం అమ్మగా వచ్చినమొత్తము కాపుదారి వగయిరా ఖర్చులకు పోగా నిల్వ రు 25/- లు ఖర్చులన్ను డిక్రీపూర్తి మొత్తమున్ను యింకాఆసామి చెల్లించవలెనని లెఖ్ఖతేలియున్నట్టుగా తెలియుచున్నది. వగైరా వారు యితరులు చెల్లించవలసిన బాకీకి యితని ఆస్తిని జప్తీచేయించినందుకు ఆరుపుట్లా పదకొండుతూముల ధాన్యం హతమైపోయి విత్తనాలులేక 30 యకరములు బీడుపెట్టుకొని రు 25/- లు ఖర్చులక్రిందను డిక్రీమొత్తం పూర్తిగానున్న యింకను అచ్చుకోనవలసియున్నది. ఈ రైతు తనఅత్తగారి పూస పుటి వున్నయాస్తిని తెగనమ్మికోర్టులో వకీలును పెట్టుకొని రు 100/- లకు పైగా ఖర్చుపెట్టుకొన్నను చేతికిచిక్కినకోరికనది. నిల్వయుండిన పశ్వులు పరపతిసంఘమువారు యాలం వేసుకున్నారు. ఆఖరుకు ఫకీరుఅయినాడు. యిక రాజాగారు నరసారెడ్డిని యేమిచేయదలచెదరు. ఇక వారిభార్యా బిడ్డల గతియేమగునో నాయుడ్యురుపేట డిప్టీ తహశీల్ దారునింవారికి పుట్టి 1కి ధాన్యం యిప్పుడు అమ్మధర రు 45-0-0 లు అని తెలిసియుండిన్ని చేనిగుంట గ్రామంలో కొట్లుగా కట్టియున్నవని యిస్తిహారులో కనుపర్చియుండిన్ని గ్రామంలో దండోరా వేసి 5-2-35 తేదిన యాలంజరుపునట్లు తెలిపియుండిన్ని, కొనదలచినవారు కనిపెట్టుకొనియుండిన్ని, అట్లు జరుపక మన్నారుపోలూరులో యాలం జరుపుట చిత్రముగాయున్నది. ఎన్నోవిధములుగా వెంకటగిరి సంస్థానంవారు రైతులను పీల్చిపిప్పి చేయుచుండ యిట్టిఘోర్యాన్గమును అణచవలెన్ని ప్రభుత్వపు అధికార్లు అన్నికి వారువు సహాయపడిన విధముగా సంస్థానాధికార్లతో ఏకీభవించి యిట్టి అన్యాయములు జరిపించుచుండ రైతులను కాపాడువారెవరు?

ఇప్పటికైనా శ్రీ నెల్లూరుజిల్లాకలెక్టరుదొరవారు యీఅక్రమచర్యలను పూర్తిగావిచారించి తగుచర్య తీసుకొననియెడల యీగ్రామాదుల లోని బీదరైతులందరు యెప్పటికైనా వలసపోయి కూలినాలి చేసికొని జీవించవలసినదేగాని రైతుగావుండి యికబ్రతుకజాలరు. ఏ దేశముపోయి యేధర్మాత్ముల అండజేరి యేవిధముగా జీవింపగలరునో దయచేసి యీపత్రికద్వారా తెలిపిన చాలామంది రైతులు గ్రామాదుల వదలి వెళ్ళదలంచియున్నారు.

ఆసామీ కొల్చి కొట్లు కట్టినవివరం.

1. యీశ్వరకోర వడ్లకొట్టు	1 కి	...	పుట్లు 3	తూములు	8
2. డిటో విత్తనాలకొట్టు	1 కి	...	...	,,	12
3. డిటో గోతాలు.	4 కి	...	...	,,	6
4. వాడసంబావులు కొట్టు	1 కి విత్తనాలు	...	పుట్టి 1	,,	5
5. పిచ్చమోసవాలు విత్తనాలు కొట్టు	1 కి	...	...	,,	10
6. కేసరి విత్తనాలు కొట్టు	1 కి	...	...	,,	10
		కుల్లు ధాన్యం	పుట్లు. 6	తూములు	16

సంస్థానమువారు జప్తీ చేయించినప్పుడు జప్తీ పట్టి వివరం.

1. చుట్టు 13 మూరలు యెత్తు 2 మూరలుగల యిసనకోరు వడ్లకొట్టు 1 కి పుట్టి క్రయం రు 25-0-0
2. చుట్టు 10 మూరలు యెత్తు 2 మూర 1 జానెడుగల వాడసంబావు కొట్టు 1 కి 10 తూములు క్రయం ,, 15-0-0
3. కేసరివడ్ల కొట్టు 1 కి 5 తూములు ... ... ,, ,, 7-0-0
4. పిచ్చమోసవాలు కొట్టు 1 కి 5 తూములు ... ,, ,, 7-0-0
5. యీశ్వరకోరలు 5 తూములు ... ... ,, ,, 7-0-0
6. డిటో మూటలు 4 కి 3 తూములు క్రయం. ... ,, 5-0-0

తాలూకా కచ్చేరిలో ఏలంవేశిన వివరం.

1. యీశ్వరకోరవడ్లు 1 పుట్టి 19 తూములు క్రయం రు 46-0-0 సంస్థానం శిరస్తాదార్ పాట.
2. వాడసంబావులు 13 తూములు 4 ముంతలు క్రయం ,, 10-0-0
3. కేసర్లు ... 5 తూములు క్రయం ... ,, 10-0-0
4. పిచ్చమోసవాలు 5 తూములు 1 ముంత క్రయం ,, 6-0-0

(డిప్టీ తహశీలుదారు బండి తోలిన కాలేసాహెబు పాట.) —యధార్థవాది.

మద్రాసు ఎస్టేట్సు ల్యాండు ఆక్టు.

(1934 సం॥ సవరణ ఆక్టు, ఇనాములబిల్లుచేర్చి)

తెలుగున అన్ని సెక్షనులున్నూ వివరణముల తోటిన్ని యీ ఆక్టుక్రింద దాఖలు చేయబడు, దావాలు, అప్పీళ్లు, పిటిషనులు దాఖలుచేయవలసిన కోర్టు, నియమితకాలము, కాలదోషములు వగైరా వివరములు తెలుపు షెడ్యూళ్లతోటిన్ని, అచ్చుకాబడి సిద్ధముగా నున్నది.

పోస్టుకర్చులు సహా రు 1-8-0.

యీక్రింది అడ్రసుకు మనిఆర్డరు పంపినచో పంపబడును.

మేనేజరు,
తెలుగు లా జర్నలు ఆఫీసు, నెల్లూరు.

గౌసియాధాతుపుష్టి మాత్రలు

బలవర్ధక ఔషధములలో మిక్కిలి శ్రేష్టమైనది. అమోఘ వీర్యములగు మూలికలచేతను, లోహములచేతను ప్రశస్తములైన ఓషధులచేతను తయారుచేయబడిన ఔషధరాజము. ఇయ్యది రక్తమును వృద్ధిపరచి నరములకు పటుత్వము నిచ్చును. రతియందు శీఘ్రస్ఖలనమును మాన్పును. పలుచబడిన ఇంద్రియమును గట్టిపరచుటలో దీనికి సాటియైనది మరియొకటిలేదు. ధాతుపుష్టి కలిగించును. దీనిని సేవించిన పురుషులకు ఆనందమును స్త్రీలకు ప్రీతియును కలుగును. వీర్యస్తంభనమునకొరకు పురుషులు ఉదయము సాయంత్రము భోజనమునకు ముందు ఒక్కొక్క మాత్రను సేవించిన యెడల చెప్పినంతపని చేయును. 6 మాత్రలుగల సీసా 1-4-0.

సయ్యద్ గౌస్ మొహియ్యుద్దీన్ ఖాదర్,
యూనాని మెడికల్ హాలు, నెల్లూరు.

కిర్లంపూడి పంచదార ఫ్యాక్టరీ.

ఎస్టేటుకే చెరకివ్వవలెనని రైతులు నిర్బంధపెట్టబడుట.

——

య 1 కి రు 80 లు మొదలు రు 70 లు శిస్తు
స్వకీయవిలేకరి 15-2-35.

తూర్పు గోదావరిజిల్లా పుద్దాపురం తాలూకా లోని కిర్లంపూడి జమీందారుగారు దరిమిలా పంచదార ఫ్యాక్టరీ నెలకొల్పియున్నారు. ఆ ఫ్యాక్టరీకి ఈ ప్రాంతమందుగల జమీందారీ రైతులు పండించు చెరకు వంతయు తమ ఫ్యాక్టరీకి తోలుబడితో సహా టన్ను 1 కి 12 రూపాయలు ఇచ్చెదమని నిలవిచ్చు కంట్రాక్టులు వ్రాయవలసినదిగా ఒత్తిడి చేయుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. దీనివల్ల రైతుకు టన్ను 1 కి కంట్లాం 1 కి 6 రూపాయలు వంతున రావలసియున్నది. ఈ ప్రాంతములలో చెరకు తోటలకు ఎకరం 1 కి 250 రూపాయలు పెట్టుబడి పెట్టవలసియుండును. జమీందారువారికి ఎకరం 1 కి 30 రూ॥ మొదలు 70 రూ॥వరకూ పన్ను ఇవ్వవలసియున్నది. ఎకరం 1 కి 25 టన్నుల చెరకు పండును. దీనినుండి 25 కంట్లాముల బెల్లము తయారగును. 1931 నుండి 1934 సం॥ వరకూ కంట్లాము 1 కి 8 రూ॥ చొ॥ ధర గలదు. అందుచే రైతుకు ఎకరం 1 కి 200 రూపాయలు రాబడి వచ్చియుండెను. కాబట్టి ఎకరం 1 కి 100 మొదలు 125 రూ॥ వరకు రైతుకు వరుసగా నాల్గు సంవత్సరములు నష్టము వచ్చుటచే విపరీత అప్పులపాలైరి. ప్రస్తుతం బెల్లం ధర 8 రూ॥ నుండి 16 రూ॥ వరకు హెచ్చుటచే లోగడ కలిగిన నష్టమునుకూడ తీసికొనుటకును, దారాపుత్రాదులను పోషించు కొనుటకున్నూ కొంచము అవకాశము చిక్కెనని తలంచుచుండగా జమీందారుగారు వారి స్వంత ఫ్యాక్టరీకి చెరకు టన్ను 1 కి 12 రూ॥చొ॥ తోలుబడితో సహా ఇవ్వవలసినదిగా నిర్బంధము చేయుటవల్ల 125 రూ॥ రైతుకు నష్టము కలుగనైయున్నది.

రైతు కట్టవలసిన పన్నులు యథాప్రకారముగా లేమినను అయినను ఇవ్వకుండ తీసుకొనుచు పండించిన పంటలోకూడ క్రయ విక్రయముల యందు వారు సౌఖ్యము కలిగించుకొని వారికే తక్కువ ధరకు విక్రయించమని చెప్పుట మిగుల అక్రమము అయివున్నది. కావున శ్రీ జమీందారువారు బజారు ధర ప్రకారం చెరకు కొని రైతుల నుద్ధరించుటయే వారి విధిప్రాయమై యుండగా తక్కువ ధరకు ఇవ్వనియెడల చెరకు తోటలకు ఈ సంవత్సరం సాగుబడిలోనున్న వాటికిన్నీ, ముందు సాగుబడి చేయబోవు వాటికిన్నీ నీరు ఇవ్వమని బెదరించుట బహు అక్రమము కావ జమీందారుగారు ఫ్యాక్టరీ పెట్టుటవల్ల తమ రైతులకు ఎక్కువ సహాయము కలిగించుటకు మారుగా నష్టము కలిగించుట చాల అసమంజసమై యున్నది. ఈ విధముగా రైతులను ఒత్తిడి చేసినయెడల నష్టపడియున్న రైతులు ఇంకన్నూ నష్టమునకు ఓర్వజాలక చెరకు సాగుబడియే చేయుట మానినయెడల జమీందారుగారు స్థాపించిన పంచదార ఫ్యాక్టరీకి పనిలేక మూయవలసివచ్చును. ఇంతటివారైనను జమీందారుగారు తమ రైతుల క్షేమ మాలోచించియు, తమ ఫ్యాక్టరీ అభివృద్ధిగూర్చియు ఉభయులకు నష్టము కలుగని మార్గము అవలంబింపవలసి యుండును.

——

జనము వ్యాపారంలో ప్రపంచానికల్లా గొప్పది కలకత్తా.

బుచ్చిరెడ్డిపాలెంగ్రామస్థుల యిబ్బందులు.

——

కుళ్ళికుళ్ళి యేడ్చుటకంటె ఒకసారి పెద్ద పెట్టున వెళ్ళగ్రక్కిన కొంతశాంతి చేకూరునని పెద్దలు చెప్పుచుందురు. అట్లే మాకష్టములను విన్నవించుకొంటె శాంతి చేకూర్చుకొనెదము.

జనవరినెల తే 28 ది కన్నెయగ్రామ కాపురస్థుడు, పరమ సాధువునగు కంచెర్ల వెంకపనాయుడుగారి కుమారుడు పోలినాయుడు తన బండి కట్టుకొని మునులపూడి కొత్తిత్రియంలోని యెరువు తోలుకొని వచ్చుచుండగా శ్రీ నుంతవొల్ల పట్టాభిరామిరెడ్డిగారి కుమారులు చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి (శ్రీ రెడ్డిగారు బండివద్దకురాక కొంతదూరములో నుండిరి.) చే పంపబడిన వారి అనుంగుబంటు అగు అల్లూరు బలరామిరెడ్డిగారు వారి బృందములో ఫారెస్టున కేలాటి సంబంధము లేని లింగడిఖాదిలను ప్రదేశంవద్ద అడ్డగించి, బండి నిలిపి, ఫారెస్టులోని యెరువు వేసుకొని వచ్చుచున్నట్లు కేసు చేయబడునదియు బెదరించగా, పోలినాయుడు వారితో ఫారెస్టులోని యెరువు కాదనియు, మునులపూడిలోని యెరువుఅనియు యెంతచెప్పినను వినకదౌర్జన్యము చేసినంతనే అతడు బండి వదలివేసెను. అడ్డగించినవారు బండితోలుకొని వచ్చి దర్వాజావద్ద నిలిపి యెద్దులను మాత్రం సర్కారుదొడ్డికి తోలించిరి.

యీవిషయం పోలినాయుడు తన తండ్రిగారితో చెప్పగా వారు వెంటనే శ్రీ కోవూరు తహశీలుదారు వారినిచూచి మనవి చేసుకొనగా రిపోర్టు వచ్చినవెంటనే విచారించెదనని సెలవిచ్చిరి.

బండి యెద్దులను తోలుకొని పోవుటకు చేసిన ప్రయత్నములన్నియు నిష్ఫలముకాగా తే 29 ది మధ్యాహ్నం గ్రామమునసబువద్ద జరిగిన విషయములు రిపోర్టుచేసి బందెచెల్లించి యెద్దులను తోలుకొనిపోయిరి. వారున్ను కేసు నెదుర్కొనుటకే సిద్ధపడిరి.

ఇంతిలో నేమి ఆలోచించిరో గాని కేసుచేయుట లేదనియు, బండి తోలుకొని పోవలసినదనియు శ్రీవార్లు చెప్పిపంపగా బండినిన్ని తోలుకొనిపోయిరి.

ఎదుర్కొనుటకు ధైర్యమును, శక్తియుంగలవారైనపకేగాని, లేనివారెంత బాధపడెదరో పాఠకులు గమనించెదరుగాక.

గౌరవస్థుడును, నెమ్మదివాడును, యితర విషయములందేలాటి జోక్యము కలిగించుకొనని వాడును అగు వెంకప నాయుడుగారు అధికారులతో రు 0-12-0 లకు బదులు 1-4-0 పుల్లరి వసూలు చేశిరని జరిగిన విషయం చెప్పినందుకే యిట్టి యిక్కట్టులకు లోనగుచుండగా యితరులగతి యెట్లుండునో వ్రాయ నవసరముండదని తలచెద.

ఇదియొకటేకాదు. పశువుల మేత విషయమున, యిప్పటికి తాకుడు భూములన్నియు కాపలాయుండబడుటవల్ల 0-12-0 లకు బదులు 1-4-0 యిచ్చి ఫారెస్టుకు తోలుకొని మేపుకొనుచున్నాను, మాకుచిక్కు కలుగుచున్నది. మేపకూడని ప్రదేశములలో శ్రీవార్ల తరపు పశువులు విచ్చలవిడిగ మేయుచుండగా కనులుమూసి త్రిప్పని కొందరి పశువులను దొడ్డికి తోలించుట కేమికారణమో. బహుశా అవి శ్రీవార్లపశువుల మేతకు ప్రత్యేకింప బడినవని కాబోలు.

వారితోటి సంబంధ మేమాత్రము లేక జీవించుచున్నాను, యిట్టి నేరారోపణలచేసి బాధ పెట్టుచున్నారు.

శక్తియున్నవారలెట్లయిన చేయగలరు. శక్తిలేని బీదరైతుల గతి యేమికానున్నదో. అక్రమముగా బందెవసూలు చేయుబడుచున్నది. ఇట్టి అక్రమముల మాన్పింప నెవ్వరు కర్తలుతేరా?

ఇంతకు నీగ్రామము వాదుకులేని రాజ్యమైనది. అడుగువారు లేరు. అడిగిన చెప్పువారులేరు చెప్పక పోవుటయేగాక నిర్బంధముల ప్రయోగము.

గవర్నమెంటు గ్రామమునకు యిచ్చట నేయిట్టి దుర్మార్గముల నరికట్టువారు లేరే. ఇక జమీందారీ గ్రామముల దురవస్థ యెట్లుండునో కదా.

ఓ రైతు, జమీన్ రైతు చెన్నూరు సోదరులారా, ఇవన్నియు మీస్వయం కృతాపరాధములే సుమా, మీరేకదా మనలను పలువిధముల బాధించుయీజమీందార్లకు వోటిచ్చి అధికార పదవులందు నిలిపినది. యెన్నికల రోజులలో మన రైతుసోదరులు యెంతమంది యెన్నివిధముల చెప్పినను వారిమాటలు చెవులబడక యెంత దూరమునకైన నడచివెళ్ళిచందలకోలది వోట్లిచ్చినది. అప్పుడే కొంచెమాలోచించుకొని వోట్లిచ్చియున్న యిట్టి యిబ్బందులుండవుకదా.

అధికారములయందు మన సోదరరైతులే యుండిన యిప్పటి మనబాధల నివారించి యుందురుకదా.

ఇప్పటి అసెంబ్లీని చూడుడు. ధైర్యవంతులు, ఉత్సాహవంతులు, దేశసేవకులతో నుండి యెట్లున్నదో. అప్పుడే రెండు మూడు గవర్నమెంటువారు అపజయములు పొందిరికదా.

దేశసేవకులన్న వారుగాని, నెలతీతముల కాశపడి స్వార్థపరులై లేని ఆశలుపెట్టి యేమియు నెరుంగని మనపట్లతోటి గద్దెలెక్కియుండు నిప్పటి వారలగుదురా!

కాన సోదరులారా, మీయిట్టి చర్యలవల్ల మీకేగాక యిరుగు పొరుగు (ఫిర్కా, డివిజన్) గవర్నమెంటు గ్రామముల వారికిన్ని యెంతెంత బాధలు కలుగుచున్నవో చూడుడు.

అయినదేదో అయినది. ఇకనైన మేల్కాంచి ఇకముందు జరుగబోవు తరుణములయందు తగు విధమున ప్రవర్తించుడు.

—ఒక రైతు

——

గ్రేటుబ్రిటనులోకన్న 20 రెట్లు జాస్తి హానీలు యునైటెడ్ స్టేట్సులో జరిగెను.

సనాతన ఆయుర్వేద ఫార్మసి, నాయుడుపేట.

(1) గనేరియా మిక్చర్:_5 దినములలో గ్యారంటీగా కుదుర్చును. వెల. 1—0—0
(2) జ్వర కేసరి:_అన్ని విధములైన జ్వరములను నమ్మకముగాపోగొట్టును ,, 1—12—6
(3) గృహసంజీవిని:_పైపూతకు, లోనికి పుచ్చుకొనుటకు పనికి వచ్చును. అనేకవ్యాధుల నివారించును. ,, 0—10—0
(4) నైట్ పిల్స్:_సుఖవిరోచనకారి. మలబద్ధకమును పోగొట్టును. ,, 0—2—6
(5) గోరోచన మాత్రలు:_బిడ్డలకువచ్చు అన్నిజబ్బులకు వాడ తగినసంజీవిని ప్యాకెటు ,, 0—2—6

పోస్టేజి ప్రత్యేకము:—వాడవలసిన విధానము మందుతో పంపబడును.

ఏజంట్లు కావలెను. మంచికమీషన్ యివ్వబడును.

ఆర్. ముద్దుకృష్ణయ్య, ఆయుర్వేద డాక్టరు,
నాయుడుపేట, నెల్లూరు జిల్లా.

నేషనల్ యిండియన్ లైఫ్ యిన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

బోనస్ సంవత్సరము 1934.

నేషనల్ యిండియన్ అనగా క్లైములను త్వరగా పరిష్కరించుట యని తాత్పర్యము.

మద్రాసు గవర్నమెంటు యొక్క చీఫ్ మినిష్టరుగారైన (డాక్టర్ సుబ్బరాయన్, ఎం.ఎల్.సి.) గారేమి వ్రాయుచున్నారో చూడుడు.

"నా కుమారునికి 21 సంవత్సరముల వయస్సు వచ్చునరికి భీమా మొత్తము నిచ్చు షరతుతో ఒక పాలసీ తీసుకొంటిని. ది నేషనల్ ఇండియన్ యిన్సూరెన్సు కంపెనీవారు సదరు క్లైమును అతిశీఘ్రముగా చెల్లిచిరి. కంపెనీ చాల సుస్థిరముగా నున్నదని దృఢపరచుటకు చాల సంతోషముగా నున్నది. ఇండియన్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీకి సర్వవిధముల భారతీయ ప్రజలు ప్రోత్సాహ మొసంగవలెను. మార్టిన్ అండ్ కంపెనీవారు, యీ కంపెనీకి మేనేజింగు ఏజంట్లుగా నుండుటయే కంపెనీ సుస్థిరముగా నున్నదనుటకు ప్రబల నిదర్శనము. ఎందువల్లనగా, సర్ రాజేంద్రనాథ ముఖర్జీగారు, భారత వర్తక ప్రముఖులలో అగ్రగణ్యులు. పెట్టుబడి దారులకు వీరితోడ్పాటు నిస్సందేహమయిన పూచీగా నుండగలదు."

(సం) పి. సుబ్బరాయన్, జమీందార్ ఆఫ్ కుమారమంగలం

సరసమైన షరతులపై ప్రాతినిధ్యములేని తావులందు ఆర్గనైజర్లు, ఏజంట్లు కావలెను.

వివరములకు:—

మల్లవరపు రామారావు,
ఆర్గనైజింగు యిన్స్పెక్టరు,
ఉత్తరతోట అగ్రహారం, నెల్లూరు.

టి. వి. రాఘవయ్య,
స్వదేశీ సంస్థాములలో గూడిన
మద్రాసురాష్ట్రమునకు కార్యదర్శి,
పో. బా. 150., మద్రాసు.

గోవాడలో పశుప్రదర్శనము – సంత

మహాశివరాత్రి 3—3—35

—(o)—

తెనాలితాలూకా గోవాడ గ్రామమున మహా శివరాత్రి ఉత్సవ సందర్భమున పశు ప్రదర్శనము జరుపబడును. అందు ఈక్రింది నిబంధనల ప్రకారము అర్హమైనవానికి యీక్రింది బహుమతులొసంగబడును.

బహుమతులు.

మొదటి తరగతికి చెందిన ఎద్దునకు వెండిగంట

రెండవ తరగతికి చెందిన ఎద్దునకు వెండిగిల్టుగంట

మొదటి తరగతికి చెందిన ఆవునకు వెండిగొలుసు

రెండవ తరగతికి చెందిన ఆవునకు వెండిగిల్టుగొలుసు

మొదటి తరగతికి చెందిన కోడెదూడకు వెండిమువ్వ

రెండవ తరగతికి చెందిన కోడెదూడకు వెండిగిల్టు మువ్వ

వరా:—బహుమతుల నిర్ణయములో పట్టు, నడక, బలము, అందము, చార మొదలగు గుణములు గమనింతురు.

తోళ్లు, నార పరిశ్రమలు.

పశువుల కలంకారముగాను వ్యావసాయిక పరికరములకుగాను వాడబడు తోళ్లు, నార పరిశ్రమల ప్రదర్శనము జరిపి అందు శ్రేష్ఠమైన వానికి వెండి పతకములు బహుమతు లొసగుదురు.

చెప్పులకు - వెండి, ఆరె, కత్తి బహుమతు లొసగబడును. జాతీయ చర్మ పరిశ్రమలకే ప్రదర్శనమున స్థానము కల్పింపబడును.

వసతులు.

ప్రదర్శనమున పాల్గొను పశువులకు ప్రత్యేకముగ వేయబడు పాకాలలో వసతులు కల్పింపబడును. పశువులకు కుడితి, మేత, మొదలగునవి కమిటీవారే ఏర్పాటు చేయుదురు.

సంతే.

ప్రదర్శనమునందు పశువుల నమ్ముకొనుటకు వసతులు కల్పింపబడును. బండ్లు, నాగళ్లు, రాట్నములు మొదలైన వ్యవసాయిక పరికరములకు కూడ సంతలో నమ్ముకొనుటకు ప్రవేశ మొసగబడును.

తోళ్ల సాఫులకు ప్రత్యేకముగ గదులు ఇవ్వబడును. (జాతీయ చర్మ పరిశ్రమలకే)

ప్రవేశ రుసుము

పశువులకు 0-4-0 బండ్లకు 0-4-0

నాగళ్లకు 0-1-0 తోళ్లసాపునకు 0-4-0

రాట్నములకు ప్రవేశరుసుము లేదు.

ప్రేక్షకులకు టిక్కట్టు 0—9—6

డెలిగేట్ టిక్కటు 0—4—0

ప్రదర్శనోద్దేశములు

నేటి రైతు పశుపోషణమున తగినంత శ్రద్ధ వహించుటలేదు. దానికి రైతు ఆర్థిక స్థితిగతులు కొంతవరకు కారణభూతములే. వ్యవసాయమునకు ముఖ్యమగు పశు సంపద చక్కగా నున్ననేగాని రైతు సర్వతోముఖముగ అభివృద్ధి నందజాలడు. పశువులతో రైతు దొడ్డి కళకళ లాడుచున్నపుడే రైతున కానందము. అన్నివిధముల పశుపోషణలలో రైతును ప్రోత్సాహపరచుటయే మాప్రదర్శనములోని ముఖ్యోద్దేశమని క్లుప్తముగ సోదర రైతులకు మనవిచేయుచున్నాము.

సంతే.

రైతు పశువులను, వ్యావసాయిక పరికరములను సంపాదించుకొనుటకు చాల చిక్కులు పడుచున్నారు. ఎంత తిరిగినను సరియైన పశువు, తగిన పరికరములు వానికి లభించుటలేదు. రైతాంగపరిదర్శనము —సంత లేకుండుటయే దానికి కారణము. అట్టి కొఱతను తీర్చి రైతునకు కావలసిన వ్యవసాయిక పరికరముల నందుబాటులో చేయుటయును అప్పుడప్పుడ నటువంటి సంతల నేర్పాటుచేయ ప్రోత్సహించుటయును మేము సంత నేర్పాటు చేయుటలో ముఖ్యోద్దేశములు.

విజ్ఞప్తి.

పశువులను బాగుగా మేపి, ప్రదర్శనమునకు తీసికొనివచ్చి, పశుపోషణలో సోదరరయితులను కూడ ప్రోత్సహింప మా రైతుసోదరులను కోరుచున్నాము. వ్యావసాయిక పరికరములను, జాతీయ చర్మ పరిశ్రమలను ప్రదర్శనమునకు గొనివచ్చి, జాతీయ పరిశ్రమల వ్యాపింపజేయు సోదర చర్మకారులను ప్రోత్సహించుచున్నాము.

మా యీ ప్రయత్నమునకు సర్వవిధముల తోడ్పడి జయప్రదముగా సాగించుటకు సర్వజనుల నర్థించుచున్నాము.

సభలు.

యీ ప్రదర్శనముతోబాటు రైతుమహాజనసభను రైతాంగ ప్రత్యేకసభలను జరుప దలచితిమి.

రైతు పతాకోత్సవము జరుపబడును.

పతాకచిహ్నము— అరకదున్ను రైతు

ఈమహాసభకు శ్రీగద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు అధ్యక్షులుగా నుందురు.

ఆలపాటి సూర్యనారాయణ చౌదరి,
ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు.

తుమ్మల సూర్యనారాయణ చౌదరి,
కార్యదర్శి.

రైతాంగ ప్రదర్శనసంఘము, గోవాడ.

కలరా

భీతినొందకుడు! భీతినొందకుడు!!

మాయొక్క "విషూచీ విధ్వంసినీ, కర్పూరసారము" అను నీ రెండు ఔషధములను కలరా తగిలిన వెంటనే వాడినచో ఒకటి రెండు మోతాదులతోనే వాంతి భేదులను నిలిపి ప్రాణాపాయమునుండి కాపాడును.

ప్రాణరక్షణకై ప్రతి యింటియందొక సెట్టు నుంచుడు.

నేత్ర రోగములకై మీరు భయపడనేల?

విశ్వనాథం సుబ్బరామ వైద్యగారిచే కంటి కలకలు, పొరలు, చుక్కలు, దురదలు, దుర్మాంసములు, రేచీకటి, మొదలగు కంటి వ్యాధులను, అంజన, తర్పన, ఆశ్చ్యోతన, లేపన, నస్య, శిరోవస్తి, క్షారవాది, చికిత్సా విధానములచే త్వరగా కుదుర్చుకొనుడు.

ప్రతి ఉదయము 8 గంటలకు బ్రాంచి వైద్యశాలవద్ద వైద్యగారి సలహా పొందుడు.

విశ్వనాథం సుబ్బరామయ్యగారి నిరీక్షణక్రింద శాస్త్రీయముగా తయారైన ఆయుర్వేద ఔషధములు సరసమైన వెలలకు మావద్ద లభించును.

వంట ఔషధములు	అంజనములు
కజ్జలి ఔషధములు	లేహ్యములు
ఆసవారిష్టములు	భస్మములు
క్వాథచూర్ణములు	తైలములు

విశ్వనాథ ఆయుర్వేద వైద్యశాల

హెడ్డాఫీసు కోవూరు

బ్రాంచి ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డి

బంగారు వెండినగల వ్యాపారస్థ,

స్థాపితము (1918.)

చిన్నబజారు నెల్లూరు.

బంగారు వెండి నగలు విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నవి. కోరిన ఆర్డరు ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వబడును. విలువగల నీమ కెంపులములతో నగలు తయారుచేసి యివ్వబడును.

స్టౌ బీడి

ఒకసారి పీల్చి పొగాకుయందలి సువాసన గమనింపుడు.

ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ (లిమిటెడు)

మచిలీపట్టణము

1934 సంవత్సరములో జరిగిన వ్యాపారము రు 22,00,000

రెండవ వాల్యుయేషను బోనసు సాలుకు 1000-కి రు 15 లు.

మొదటివాల్యుయేషను బోనసు సాలుకు 1000-కి రు10లు మాత్రమే

నెల్లూరుజిల్లాకు ఆర్గనైజరుగా తన్నీరు కృష్ణమూర్తి గారిని నియమించినాము.

జిల్లా అంతటను మంచి కమీషనుపై పలుకుబడిగల సమర్థులైన ఏజంట్లు కావలెను.

వివరములకు వారికిగాని, హెడ్డాఫీసుకుగాని వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

లేదా వారితో స్వయముగా కలిసికొని మాట్లాడవచ్చును.

తన్నీరు కృష్ణమూర్తి బి.ఏ.
ఆర్గనైజర్,

యం. మంగయ్య, బి.ఎ., బి.యల్.,
కార్యదర్శి.

1048 తిప్పరాజువారివీధి, నెల్లూరు.

డాక్టరు యం. రామయ్యగారి

క్షయధు సంజీవి.

సంజు (డ్రాప్సీ), తిమ్మెరలు (బెరిబెరి), వచ్చు (పెరాలటిక్ పవర్ మన్ను) వ్యాధులు, హస్తపాదాది అంగములుగాని, ఉదర హృదయ, మూత్రపిండాది, మర్మస్థానాశ్రితమై, అనేక ఉపద్రవ సహితమైనను, పురాతనమైనను, నవీనమైనను రోగాదులకే గుణమునిచ్చును. ప్రథమ మోతాదు సేవించిన దాది మలమూత్రబద్ధముల మాన్పి, మూత్ర స్వేదము లధికపరచి ఆయాసము, హృత్ చలన రోగము హృదయ వేదనలు అజీర్ణమునతొలగించి, అన్నహితము, జీర్ణశక్తిని, నిద్రను వృద్ధిపరచి, దోషసామ్యమును, మంచిరక్తమును వృద్ధిపరచి ఒకవారము రోజులకే, సంజు, తిమ్మెరలును, మంత్రమువలె తగ్గించును. 4 వారములలో పూర్ణారోగ్యమును చేకూర్చును.

జ్ఞాపిక. గారెలమందు, పాలమందు, గోంగూరమందు వలె తాత్కాలికముగా తగ్గి మరల వచ్చునటువంటిదిగాదు.

ధరలు :— 1 వారం ఔషధం రూ 3-4-0
4 వారముల ,, ,, 12-0-0

వలయువారు:... డాక్టరు యం. కృష్ణయ్య,
భారత ఆయుర్వేద ఫార్మసి,
నవాబుపేట, నెల్లూరు.

సంపాదకుడు, ముద్రాపకుడు, ప్రకాశకుడు, నెల్లూరు వెంకటాద్రినాయుడు. జమీన్ రైతుప్రెస్, గాంధీపేట, నెల్లూరు.